

GLASILO KARTONAŽNE TOVARNE LJUBLJANA, IZDAJA SDS V NAKLADI 2.800 IZVODOV. IZHAJA MESEČNO. UREJA UREDNIŠKI ODBOR: GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TATJANA ČERIN, TEHNIČNI UREDNIK: DUŠAN PESEK, TISK KTL - TOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA, ČUFARJEVA 16, UREDNIŠTVO: ODDELEK ZA SAMOUPRAVLJANJE IN INFORMIRANJE KTL, LJUBLJANA - ČUFARJEVA 16, TELEFON: 320-463. FOTOGRAFIJE: VULIČ, PESEK, HUTTER

IZ VSEBINE: STRAN

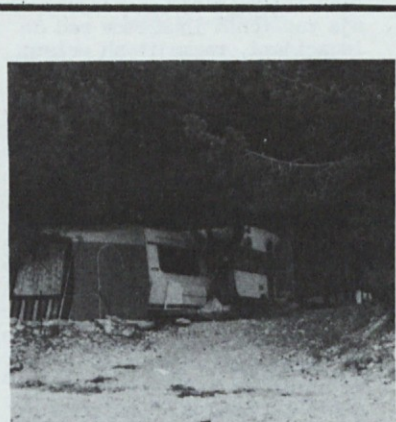
● TEMATSKA KONFERENCA	1
● OB OBLETNICI	6
● S POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA	6
● PARTIZANSKI MARŠ	6
● DAN KTL	7
● IZ MISLI	7
● LEPO VEDENJE	11
● NAGRADNI NATEČAJ	11
● PREDSTAVLJAMO VAM	12
● NAŠE POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI	12
● BILTEN SOZD V KRŠKO	13
● REFERENDUM	14
● MINI KVIZ	14
● ZBIRANJE ODPADNEGA PAPIRJA	14
● ZA RAZVEDRILLO	15
● REŠITVE	15
● NAGRADNA KRIŽANKA	16

TEMATSKA KONFERENCA

„SAMOUPRAVLJANJE IN INFORMIRANJE“ V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Od 16. do 18. junija letos bo v Beogradu tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Osrednja tema kongresa bo ZDRUŽENO DELO V BOJU ZA SOCIALISTIČNO SAMOUPRAVLJANJE IN DRUŽBENOEKONOMSKI RAZVOJ.

MORJE VABI ...
... VEČ O NAŠIH
POČITNIŠKIH KAPACITETAH NA
STRANI 12 IN 13...

O pripravah smo v našem glasilu že pisali. Na osnovi III. dela tez za pripravo 3. kongresa, ki nosi naslov "združeni delavci v delegatskem sistemu" je bila pripravljena tudi naša tematska konferenca z naslovom "Samoupravljanje in informiranje v DO KTL", ki jo je sklicala konferenca osnovnih organizacij sindikata delovne organizacije v petek, 15.5. Z organizacijo takšne tematske konference želimo prispevati k razpravam o aktualnih vprašanjih, ki bodo v ospredju obravnav na kongresu. Istočasno pa naj bi bile ugotovitve, ki jih je dala konferenca osnova za globljo analizo razmer in problemov na področju samoupravljanja in informiranja. Konferenca naj poudari pozitivna izhodišča naše samoupravne prakse in istočasno kritično oceni uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti delavca - delegata ter odgovornost vseh nas za samoupravni in družbeno-ekonomski razvoj naše delovne organizacije. To je v svojem nagovoru poudarila tudi predsednica konference OOS, tovarišica Cveta Ahčin in dejala: "Naš cilj je torej opozoriti na nepravilnosti in pomanjkljivosti naše samoupravne prakse ter nakazati možne rešitve le-teh. Ker pa je delegatski sistem proces, naj ne bo ta cilj prisoten samo danes, temveč naj postane stalna delovna obveznost vseh nas."

Razpravo je začela tov. Tatjana Čerin, ki je v svojem uvodnem referatu, ki naj bi dal smernice za nadaljnjo razpravo, povedala naslednje:

"Socialistično samoupravljanje kot oblika neposredne demokracije delovnih ljudi in občanov temelji na družbeni lastnini proizvodnih sredstev in neposrednem odločanju o pogojih in rezultatih dela in življenja. Samoupravljanje, ki zajema vsa področja dejavnosti družbe, omogoča kvalitetnejše in odločnejše uresničevanje vloge človeka v urejanju medsebojnih odnosov pri upravljanju dela in rezultatu dela;

- uvaja delegatski sistem in s tem neposredno odločanje;

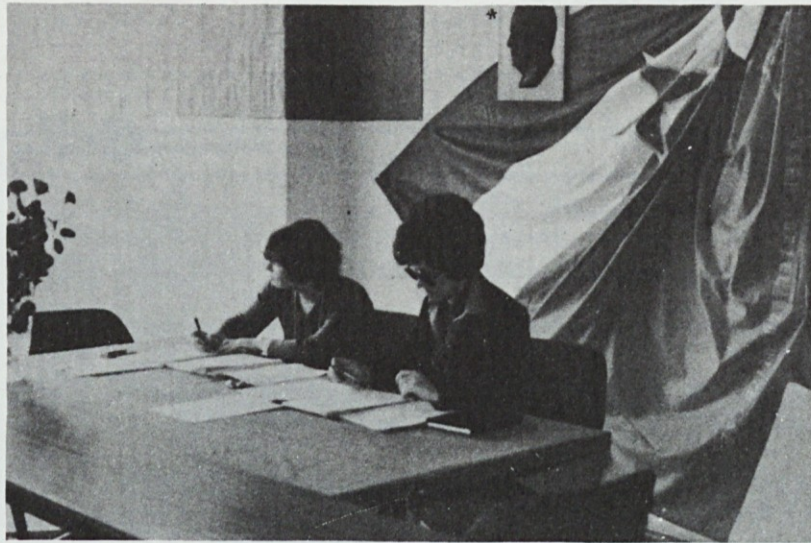
- uvaja nove pravne instrumente za urejanje medsebojnih odnosov, kot so družbeni dogovori, samoupravni sporazumi in samoupravni splošni akti, ki ustvarjajo ugodne pogoje za hitrejši razvoj pravnega sistema.

Samoupravljanje smo sprejeli vsi, toda glede na to, da razvoj samoupravljanja ni graditev idealno statične zamišljene zgrade, marveč je družbenoekonomski proces, ki v naši družbi traja že 30 let in bo še trajal, lahko danes, kakor smo tudi včeraj in bomo jutri, ugotavljali pomanjkljivosti v naši samoupravni praksi.

V naši organizaciji združenega dela smo cilje samoupravljanja vgradili v naše samoupravne splošne akte in tudi v ostalo zgradbo delovne organizacije. Z našo samoupravno normativno dejavnostjo smo vestno sledili samoupravni pravi, še posebej določila zakona o združenem delu. V samoupravnih splošnih aktih, posebej v Samoupravnem sporazumu in Statutu imamo zapisana vsa določila, ki so osnova za delovanje delegatskega sistema. Med drugim imamo zapisano, da uresničujejo delavci svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice enakopravno in v vzajemni odgovornosti z drugimi delavci z osebnim izjavljanjem, po delegatih v delavskem svetu, z nadzorom nad delom organov in služb v OZD kot tudi na ravni DPS.

TEMATSKA KONFERENCA .....

(nadaljevanje s 1. str.)

OTVORITEV KONFERENCE AHČIN CVETA

Samoupravni organi na vseh ravneh samoupravnega odločanja temeljijo na načelih delegatskega sistema, kajti v naših družbenih razmerah je to najprimernejša oblika za povezovanje posamičnega (se pravi delavčevega) interesa s skupnim interesom (TOZD, DO) in splošno družbenim interesom. Delegatski sistem, kot sistem neposrednega odločanja delavcev, vsebuje na eni strani odnos delegatov in delegatske baze (se pravi, da je delegat povezan s temeljno opredeljeno delegacijo oziroma stališči delovnega kolektiva in delavskega sveta) in na drugi strani delegatovo svobodo, da ustvarjalno in enakopravno z ostalimi delegati prispeva k usklajevanju in sporazumnemu reševanju vprašanj, ki so na dnevnem redu. Delavec pa odloča po delegatih in delegacijah dejansko tako, da enakopravno z drugimi delavci določa stališča o delu delegata in mu daje smernice glede njegovega izvajanja o vprašanih, o katerih odloča delavski svet organizacije združenega dela. Delegat ima pravico in dolžnost izraziti o vseh vprašanih stališčih delavcev, ki so ga izvolili, z drugimi delegati usklajevati stališča, obveščati delavce o svojem delu in delu delavskega sveta, zahtevati stališča delavcev, če ni dobil smernic ali če te ne zadoščajo. Bistveno je torej, da delegati delavcev vedno delajo in odločajo na osnovi stališč in smernic, ki jih delavci določajo v TOZD, in da so odgovorni delavcem in delavskemu svetu.

Tako naj bi bilo, vendar ugotavljamo, da vedno ni tako, in da so v delovanju delegatskega sistema še številne slabosti, ki velikokrat izvirajo iz pomanjkanja jasne praktične orientacije, premajhnega znanja in neangažiranosti ali pa celo iz nedograjnosti pomolnih mehanizmov, ki so potrebni za njegovo delovanje, kot so sistem informiranja, strokovna pomoč pri formuliranju gradiva, predlogov itd.

Ugotavljamo, da je vez med delegatsko bazo in delegatom pogosto pretrgana, kar bistveno krni vsebino delegatskega odločanja. Prav gotovo je trditev, da je delavec - delegat v organih upravljanja delovne organizacije bolj angažiran kot v delegacijah SIS in DPS,

UVODNI REFERAT ČERIN TATJANA

točna. Vzrokov za to je najbrž več, eden od njih je, da so mu problemi v OZD bližji, da jih bolje pozna ter, da se na delo organov upravljanja TOZD in DO vežejo nekateri njegovi primarni interesi.

Delegatski sistem je v vsaki TOZD izredno razvejan in s tem vsebinsko in organizacijsko sila zahteven, zaradi česar ima ob določenem številu pasivnih delavcev, precej delavcev ob svojem rednem delu še več odgovornih funkcij.

Torej ni potrebno posebej komentirati, zakaj ti delavci ne opravljajo svojih funkcij tako, kot bi morali, s tem da določenim funkcijam že v naprej dajejo manjši pomen in s tem tudi manjše angažiranost.

Vzrokov za slabo delovanje delegatskega sistema je torej več, pogostejši vzroki, ki jih ugotavljamo v naši praksi, pa so:

- premajhna osveščenost in usposobljenost delegatov;
- vsebinsko neustrezno pripravljeno gradivo - le redko je gradivo pripravljeno na način: problem - alternative - konsekvence (kaj? zakaj? komu? kako? kdaj?);
- prepozno dostavljeno gradivo, kar onemogoča delegatu, da izvrši svoje delegatske dolžnosti;
- premajhna pomoč strokovnih služb in družbenopolitičnih organizacij delegatom in delegacijam samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti (konzultiranje pri delu in opiranje na širše vire spoznavanja stvari in znanja); istočasno pa zaključek, da to pomoč delegati pogosto niti ne iščejo;

- pogosto neustrezen (neefekten) sistem in oblike informiranja (še posebej v neposredni proizvodnji);
- vzrok za odtujenost delegatov delegacij od svoje baze pa je predvsem dvojen:
  - a) čeprav so skupaj z delavci snovali smernice in stališča, z njimi niso vedno najbolj seznanjeni;
  - b) delavci se premalo zanimajo za delovanje svojih delegatov v DPS in SIS. mnogo manj kot za delo delegatov v organih upravljanja OZD;
- premajhno sodelovanje oziroma komuniciranje med delegacijami, delegacijo in delavskim svetom oziroma delegacijo in zborom delavcev (tekoče spremljanje delegacije celotne problematike OZD);
- v statutih TOZD in drugih samoupravnih splošnih aktih ni natančneje opredeljeno delovanje delegacij, njihova vloga in funkcioniranje. Delegacije naj bi imele delovne usmeritve, ki naj imajo osnovo v programih samoupravnih organov. V samoupravnih sološnih aktih je treba določiti o čem oblikujejo stališča delegacije same, o čem na osnovi stališč delavskega sveta in o čem na podlagi zborov delavcev, DPO;
- premajhen vpliv delegacij in konferenc delegacij na spreminjanje v mnogih primerih že v naprej pripravljenih odločitvah;
- konference delegacij pa bi morale postati oblika povezovanja in usklajevanja stališč med posameznimi delegacijami, da so nesklepčne in slabo delujejo;
- kljub temu, da zakon in naši akti zahtevajo odpoklic delegata ki ne opravlja svojih dolžnosti, te možnosti še nismo uporabili (predvsem zaradi tega, ker je postopek za odpoklic dolgotrajen in zahteven);

Kako odpraviti vse te slabosti in pomanjkljivosti, kaj je potrebno storiti za nadaljnji razvoj delegatskih odnosov?

1. Delovna organizacija bi morala skrbeti za stalno družbenopolitično usposabljanje in izobraževanje delegatov. Uveljaviti naj bi se oblike debat o načinu informiranja, usklajevanja različnih interesov med delegacijami, razmejitvah pristojnosti pri obravnavi in sklepanju o posamezni problematiki. Le tako bo delegat dobil občutek, da opravlja družbeno koristno in odgovorno delo, ki ga družba in njegovo okolje priznava in vrednoti.
2. Potrebno je racionalizirati in skrbneje organizirati delovanje delegatskega sistema, tako da se predvidi potreben čas za izpeljavo celotnega samoupravnega delegatskega postopka (zlasti na relaciji delavci - delegat - delegacija - konferenca - skupščina ...);
Racionalizacija gradiva naj predvsem predstavlja:
  - skrben obseg gradiva,
  - preglednost in jasnost gradiva,
  - lažjo dostopnost do gradiva.
3. Delegacije naj bi pri svojem delu v večji meri koristile že sprejete smernice, stališča delavcev, organov upravljanja in že sprejeto poslovno politiko

naše delovne organizacije in se veda tudi večkrat seznanjale zbor delavcev in organe upravljanja s svojim delom (predvide vajo samoupravni splošni akti)

4. Družbenopolitične organizacije morajo aktivneje delovati znotraj delegatskega sistema, kar pomeni, da morajo s svojo idejno in drugo aktivnostjo že v sami delegatski bazi pripravljati ustrezno vzdušje, podlago za zavzemanje stališč in smernic. Osnovna predpostavka za takšno vlogo družbenopolitičnih organizacij je njena splošna aktivnost, prisotnost v naši sredini. V delu naših osnovnih organizacij DPO pa je pogosto vse preveč deklarativnosti: znova in znova ugotavljanje trenutnega stanja, ugotavljanja stalnih napak in problemov, prave akcije pa je malo. Velikokrat OO DPO ne spremljajo niti dela svojih članov v organih upravljanja, delegacijah itd. Vpliv OO DPO na predloge odločitev je pogosto le posreden: delegati in delegacije delujejo na podlagi sprejetih sklepov organov upravljanja in stališč ali pa sprejetih z osebnim izjavljanjem delavcev (tu so DPO bolj ali manj vključene - javne razprave in predhodne obrave).
5. Boljše delovanje sistema informiranja v naši delovni organizaciji bi prav gotovo pozitivno vplivalo tudi na delovanje delegatskega sistema. Večja stopnja informiranja delavcev pomeni lažje odločanje delavcev, pomeni večjo splošno razgledanost delavca, ki bo tako tudi kot delegat, član delegacije, lažje zavzemal in usklajeval stališča in interese.

Kljub skrbno urejenim samoupravnim in normativnim aktom s področja informiranja ugotavljamo, da:

- je pretok informacij še vedno slab, o ustrezni informiranosti delavcev še ne moremo govoriti,
  - je premajhna pripravljenost delavcev, še posebej delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, za sodelovanje v sistemu informiranja,
  - obstojajo določene organizacijske slabosti, katerih odprava bi pozitivno vplivala na sistem nagrajevanja (tehnična izvedba glasila itd.)
6. Organiziranje samoupravnih delovnih skupin v TOZD bi pomenilo korak naprej v naši samoupravni organiziranosti. V dveh temeljnih organizacijah združenega dela imamo že organizirane samoupravne delovne skupine kot obliko samoupravljanja delavcev TOZD, s katero delavci:
    - a) neposredno odločajo o tistih pravicah združenega dela, ki se nanašajo na zadeve posameznih delovnih mest v okviru skupine, in na tiste vzajemne odnose, ki ne presegaajo socialnih, ekonomskih in tehničnih zadev skupine, kot tudi o samoupravnih pravicah, dolžnostih in odgovornostih, ki se tičejo več samoupravnih delovnih skupin ali celotne

...V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

TOZD (skupaj z delavci v drugih samoupravnih delovnih skupinah);

b) neposredno oločajo, tako da oblikujejo stališča, smernice in navodila za delegate o vprašanih, o katerih odloča organ v katerega so jih delegirali.

Koncept organizacije s samoupravnimi delovnimi skupinami se kaže tudi kot najbolj učinkovit koncept informacijskega sistema saj se v skupinah razvijajo poleg neposrednih (obveščanje o celotnem poslovanju OZD in njenem materialnofinančnem stanju) formalnih tudi neformalne komunikacije.

To je bilo nekaj ugotovitev iz na še samoupravne prakse, ki jih bodo v nadaljevanju razčlenili tudi ostali poročevalci. Tudi nekaj možnosti za odpravo teh pomanjkljivosti je nakazanih, vendar te še da leč niso vse. Predvsem pa se mora mo zavedati, da bomo pomanjkljivosti lahko odpravljali samo v primeru, če jih bomo poznali, to se pravi, da bomo vsi skupaj toliko kritični do svojega in našega dela, da bomo lahko na osnovi konstruktivne kritike in ocene dela naših organov upravljanja in izvršilnih organov, dela OO DPO, številnih delegacij in konferenc samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti naredili korak naprej v naši samoupravni socialistični praksi."

SPREGOVORIL JE TOVARIŠ ŠTRUKELJ IZ TRŽIČA

ZANIMIV JE BIL TUDI PRISPEVEK TOV. KROMEKA IZ TOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA

"Če ocenjujemo, kolikšno je sodelovanje med temi izvršilnimi organi in delavskim svetom, ne moramo biti povsem zadovoljni, kaj ugotavljamo, da delavski svet ni v celoti seznanjen z delom svojih izvršilnih organov. Zadovoljimo se s tem, da se na seji delavskega sveta obravnava le tiste zadeve, o katerih mora le-ta tudi odločati in so jih izvršilni organi poprej izoblikovali in uskladili med posameznimi temeljnimi organizacijami do predloga. Lahko rečem, da so predlogi izvršilnih organov, ki pridejo na delavski svet v večini primerov dobro usklajeni in pripravljeni, tako da jih delavski svet kot take tudi lahko sprejme. Vsekakor pa bo v bodoče potrebno več narediti na tem, da bo delavski svet bolj celovito informiran o delu svojih izvršilnih organov.

Na relaciji delavski svet delovne organizacije - delavski svet temeljne organizacije ugotavljamo,

delavski svet na dnevnem redu, ker jih v TOZD niso pravičasno sprejeli. Včasih pa so tudi stališča posameznih delegatov oziroma delegacij v DS dokaj različna.

Ob tem bi se dotaknil tudi nekoliko okrog same problematike dela delegatov v delavskem svetu. Najpreje okrog gradiva za odločanje. Smatram, da so gradiva, ki jih delegati dobivamo v večini primerov dokaj ustrezna, saj so kratka, jasna in razumljiva, to je tisto, kaj naj bi vsak delegat danes dobil. Seveda ne mislim, da se jih ne bi dalo izboljšati. Bolj pa je problematično to, da nekatera gradiva delegatom niso pravočasno na razpolago ali pa jih celo dobimo na sami seji delavskega sveta, kar pa vsekakor ni sprejemljivo, če hočemo da bo vsak delegat na sejo prihajal s stališči sredine, ki ga je izvolila. Že do sedaj smo večkrat umikali z dnevnega reda take točke, vendar smatram, da bomo morali biti v bodoče do teh vprašanj še bolj pozorni, kakor tudi zaostriti odgovornost tistih, ki teh gradiv ne pripravijo pravočasno.

Še vedno je nepopolna povratna informacija z delavskega sveta navz dol. Največkrat se zadovoljimo, da informiramo le delavske sveta v TOZD, čeprav smo v poslovniku o delu delavskega sveta in njegovih izvršilnih organov zapisali, da je delegat dolžan informirati o svojem delu tudi zbor delavcev v svoji sredini.

Tudi informiranje delegatske baze pred sejo delavskega sveta bo potrebno bolje organizirati in zagotoviti, da bodo o vsebini in problematiki, ki se obravnava delavci seznanjeni in tako tudi v celoti opravljali svojo samoupravljaljsko funkcijo."

O problematiki samoupravnega prava v temeljni organizaciji združenega dela "Lepenka" Tržič je poročal predsednik odbora za spremljanje samoupravne organiziranosti in usklajevanje samoupravnih splošnih aktov tovariš Franc Štrukelj, ki je med drugim dejal:

TOV. FABIO ABRAM

Z vsebino dela delavskega sveta delovne organizacije in njegovih izvršilnih organov naj se seznanil njegov predsednik tov. Mirko Kavčič in nadaljeval:

TOV. ZALKA KLINC, TOZD PAKO

da večkrat prihaja do tega, da posamezni delegati niso imeli stališč svojih delavskih svetov do določenih vprašanj, ki jih je imel

TOV. VULIČ JE TUDI NAŠ DELEGAT NA KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV

(nadaljevanje na 4. str.)

TEMATSKA KONFERENCA

(nadaljevanje s 3. str.)

"Tudi v delovnih formacijah s tuzom temeljne organizacije, ne glede na njeno organiziranost in velikost, se sprejema, če ne že tudi oblikuje družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in pravilnikov.

V samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo smo se med drugim sporazumeli, da v delovni skupnosti skupnih služb združimo kot dejavnost skupnih služb tudi pravno službo. Pravna služba sočasno z ostalimi službami "izdeluje" samoupravne splošne akte za potrebe temeljnih organizacij in potrebe delovne skupnosti. V skupnih službah se torej oblikujejo teze splošnih aktov ter nato osnutki in dokončni predlogi pripomb in stališč temeljnih organizacij v

Naj bodo predlagani samoupravni splošni akti še tako dobri, jih sprejemajo delavci neposredno ali posredno. Na žalost je izobrazbena struktura zaposlenih v naši temeljni organizaciji dokaj nizka. Razumljivo je potemtakem, da dokajšnje število zaposlenih ne razume v celoti določil predlaganega samoupravnega akta. Nekaj je tudi takih, ki ne razumejo ničesar o predlagani zadevi. Vendar so po izjavljanju delavcev samoupravni splošni akti v večini pri merov sprejeti visokoprocentno. Diskusije ob oblikovanju samoupravnih splošnih aktov s strani neposrednih proizvajalcev so poredeke, tudi neprepričljive, največkrat v obliki vprašanja. Manjka torej vsebinsko stališče delovnega človeka, informiranega neposredno ali preko svojih delegatov v samoupravnih telesih. Vsiljuje se misel, da neposredni proizvajalec ni vedno dorasel zahtevnosti samoupravnega dogovarjanja in odločanja.

V tako zahtevnih razpravah skoraj da ne moremo pričakovati, da bo neposredni proizvajalec sokreator politike, čeprav je to njegova neodtujljiva pravica in dolžnost. Sprejem takih aktov ali pristop k takim aktom je največkrat pogojen z zaupanjem v izjavo odgovornega delavca (njavečkrat direktorja), da je obravnava ni akt zelo dober oziroma, da je potrebno k obravnavanemu sporazumu ali družbenemu dogovoru pristo piti, ker drugače ne bo surovin, uvoza, energetskega vira in podobno.

Nekaj manj, vendar ne veliko, problemov je pri sprejemanju samoupravnih splošnih aktov delovne oziroma temeljne organizacije in pri preizkusih zakonitosti, to je usklajenosti naših aktov z našimi in družbenimi potrebami in zakonodajo. V naši temeljni organizaciji tozadevna služba ne obstoja, ker smo jo prenesli v delovno skupnost skupnih služb. Le-te nam predložijo teze aktov, katere dopolnjujemo in sprejemamo. Predložene akte torej obdelujemo delavci ki za to nismo dovolj kvalificirani, vendar to delamo, ker je to potrebno in ker v sedanjih razmerah ne moremo drugače.

Informiranje v naši temeljni organizaciji je na zadovoljivi ravni, nikakor pa ne zelo dobro. Gradiva za seje samoupravnih organov, ki jih izdajajo skupne službe, so sicer redna in pravočasna, vendar so

informacije tabelarične, slabo razumljive in nasploh nepopularne. Tekstualni deli so rado čitani in kot taki zelo primerni za odločanje, vendar nepopolni, saj se skoraj vsi podatki, najvažnejši za samoupravno odločanje, zajeti v tabelaričnem delu poročila oziroma plana, ki ga sprejemamo. Delavci nad tabelami večkrat negodujejo.

... ZASLUŽEN ODMOR

Posebno poglavje v neinformiranosti delavcev so samoupravni akti, ki nam jih predložijo Samoupravne interesne skupnosti v sprejem ali dopolnitev oziroma h katerim pristopamo. Pri sprejemu teh aktov ali pristopu k tem aktom oziroma spremembam in dopolnitvam teh aktov sektorji skupnih služb, ki delajo za nas, praviloma nikoli ne sodelujejo, ker smo dislocirana temeljna organizacija. Roki za sprejem predlaganega so neverjetno kratki, včasih samo tri dni pa tudi manj. Delegati, ki naj bi bili prenosniki oziroma posredniki informacij delu, niso dorasli zaradi kilogramskih gradiv, ki so povrh še slabo razumljiva in nepredelana. V temeljni organizaciji nikakor nismo zmožni temeljito preštudirati gradiva in konkretno usvarjalno sodelovati pri kreiranju dela in politike samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem zaradi pomanjkanja tozadevnega strokovnega kadra v naših službah, obširnih in nejasnih gradiv in kratkih časovnih rokov za sprejem predla ganega materiala. Prisiljeni smo pač predložiti delavcem tisto, kar nam samoupravna interesna skupnost predlaga, brez naših strokovnih in političnih stališč, da o protistališču sploh ne govorimo. Vse prevečkrat namreč nesprejemu takšnega akta sledijo konsekvence, ki v samoupravni socializem niti ne spadajo, pa tudi kritika občinskih organov napram nam bi bila porazna, čeprav večkrat neopravičena.

Ugotavljam lahko, da samoupravlja nje (sem sodi tudi sprejem samoupravnih splošnih aktov) na nivoju samoupravnih interesnih skupnosti pa tudi občinskih upravnih teles sedaj še krepko zaostaja za tistim, v naši delovni organizaciji in temeljni organizaciji. Menim, da zaenkrat še ni upanja za hiter napredek samoupravne na tem področju. Posredno pa je mogoče na to le vplivati z razvojem samoupravljanja v sami temeljni organizaciji in osveščanjem našega delovnega človeka. Saj le osveščen in

politično angažiran delavec problem zazna in teži k njegovi rešitvi. Nedvomno čaka tu še mnogo dela in angažiranja družbenopolitičnih organizacij, ki so na tem področju premalo aktivno delovale.

Eden večjih problemov, ki pri nas nastajajo pri sprejemu samouprav-

NEKAJ KRITIČNIH MISLI JE DODAL TOV. ČOŽ TOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA

nih splošnih aktov in pri drugih samoupravnih odločitvah je tudi večizmensko delo, razdrobljenost delovnih enot in pomanjkanje namenskega prostora. V statutu temeljne organizacije smo sicer to opredelili in stem v zvezi ukrenili, kar se je pač ukreniti dalo, vendar je večina težav ostala. Temeljna organizacija je še vedno razbita na mnogo delovnih enot, ki pri nas predstavljajo obnem sindikalne skupine. Tako je potrebno na primer v organizacijskih enotah, ki štejejo 24 delavcev, upoštevati tudi štiri izmensko delo in na mesto ene razprave imeti še dve ali tri. Če prištejemo k temu pomanjkanje prostora in specifičnost proizvodnje, saj se kar tri četrti ne strojev neprekinjeno vrtili, usta vitev pa predstavlja velike finančne stroške. Zbori delavcev se pač vršijo v prostorih proizvodnje v več izmenah, ker je le tako mogoče doseči kvorum. Delavci, ki so na dan zbora prosti ali delajo v nočni izmeni, se le neradi udeležijo

zborov delavcev. Vsi ti ravnokar citirani problemi vplivajo na zbrnost diskusije, koncentracija je nemogoča, tako za izvajalca kot za poslušalca, saj mora poleg vsega zaradi narave tehnološkega procesa del proizvodnje normalno teči, torej je prisoten na zboru tudi hrup oziroma ropot strojev.

Sedaj tik pred kongresom samoupravljalcev, ko pričakujemo vsi tisti, ki v samoupravljanje verjamemo, odločen korak naprej in prekinitve nekaterih negativnosti, ki so postale že preočitne, se moramo zavedati tistih stvari:

1. osebna odgovornost vseh subjektivnih dejavnikov v svobodni menjavi dela mora postati otipljivo dejstvo,
2. združeno delo in družbena nadgradnja morata postati enakopravna dejavnika razvoja in skupno enakomerno nositi breme stabilizacije in razvoja družbe,
3. z zakonom je potrebno preganjati kršilce samoupravnih splošnih aktov in družbenih dogovorov tako, kot tudi nosilce protisamoupravnih teženj v naši družbi,
4. birokratski aparat družbene nadgradnje prerešča zmožnosti in potrebe združenega dela. V svoji razvitosti potrebuje ogromna dinarska in devizna sredstva, katera združenemu delu primanjkujejo."

S problematiko dela konference delegacij za delegiranje delegatov v zbor združenega dela nas je seznanil njen predsednik tovariš Emil Kromek. Poudaril je, da je obdelava posredovanega gradiva težavna, ker je obsežno, včasih tudi nerazumljivo. Udeležba delegatov je v zadnjem času upadla in često seja konference ni sklepčna. Delegati se premalo poglobljajo v vsebino gradiva in prihajajo na sejo nepripravljeni. "Za strokovno pomoč konferenci bomo v bodoče zažili stalnega člana - strokovnega delavca iz delovne skupnosti, ki bo skrbel za stalni pretok in formacij. Pri delu delegacije naj bi se v prihodnje še bolj angažirale družbenopolitične organizacije TOZD in DS SS," je svoj prispevek končal tovariš Kromek.

Vsi vemo, da nam zakon o združenem delu nalaga kot pravico in dolžnost, da za uresničevanje in varstvo samoupravnih pravic izvajamo samoupravno delavsko kontrolo, in sicer neposredno, po

organih upravljanja in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole. V današnjih pogojih ekonomske stabilizacije in nadaljnega razvoja samoupravljanja in naporov, da delavci obvladajo celotno reprodukcijo, ima samoupravna delavska kontrola kot sestavni del družbene kontrole in samozadržite, vse večjo vlogo. Vendar smo že večkrat ugotavljali, da to ni tako, in da delavci v naši družbi to svojo pravico in dolžnost slabo izvajajo. Tudi pri nas ni drugače in čeprav smo v samoupravnih splošnih aktih podrobno uredili mesto, vlogo in naloge samoupravne

(nadaljevanje na 5. str.)

TEMATSKA KONFERENCA .....

delavske kontrole, je delo tega odbora zaživelo šele v sedanjem mandatu. Predsednik tega odbora tovariš Fabio Abram nas je seznanil s programom dela in načinom njegove izvedbe ter dejal:

"Takšen način dela je že pokazal pozitivne rezultate, še boljši pa bi bili, če bi bili delavci v večji meri pripravljeni sodelovati z odborom, nam pogosteje dajali pobude in opozarjali na nepravilnosti. Tako pa je naše delo še vedno predvsem odvisno od naše angažiranosti in pomoči strokovnih služb. Potrebno bo ustvariti popolnejšo aktivnost glede razlage pravic, dolžnosti in odgovornosti pri opravljanju samoupravne delavske kontrole, pri dajanju pomoči in ugotavljanju vsebine dela. Le tako bomo uspeli aktivirati sedaj minimalno uresničevanje samoupravne delavske kontrole s strani delavcev kot tudi preko organov upravljanja. Čeprav je delegat odbora samoupravne delavske kontrole le vabljen na seje organov upravljanja in konference sindikata je to sodelovanje zelo formalno, prave vsebine še nima. Poleg tega moramo priznati, da do sedaj še nismo poročali o našem delu niti delavskemu svetu delovne organizacije, niti zboru delavcev v TOZD, čeprav naš poslovnik to zahteva. Obveščanje delavcev o aktivnosti samoupravne delavske kontrole se vrši predvsem preko oglasnih desk in biltena. Tudi sodelovanje našega odbora z organi samoupravnih delavskih kontrol v temeljnih organizacijah je nekontinuirano, čeprav se dobro zavedamo, da ni naša naloga, da kontroliramo njihovo delo oziroma, da jih zamenjamo pri njihovih nalogah. Marsikdaj delegat TOZD v odboru samoupravne delavske kontrole delovne organizacije ni vabljen na seje organa samoupravne delavske kontrole svoje temeljne organizacije.

Velik vpliv na uresničevanje samo upravne delavske kontrole ime tudi stopnja razvitosti obveščanja delavcev o delu in poslovanju njihovi temeljnih organizacij. Kakor smo danes že in bomo še slišali pa moramo tudi na tem področju še odpraviti določene organizacijske in vsebinske slabosti. Predvsem moramo delavce informirati pogosteje, pa tudi informacije morajo biti ustrezne pripravljene - se pravi kratke in jasne, razumljive za vsakega delavca. Usposabljanju članov samoupravne delavske kontrole smo posvečali zelo malo pozornosti. Leta 1978 smo sicer organizirali seminar za člane organov samoupravne delavske kontrole, ki pa je samo trenutno pokazal neke rezultate, saj delo na tem področju nismo nadaljevali. Koristno bi bilo organizirati posvetovanja, na katerih bi delavci in člani organov samoupravne delavske kontrole lahko izmenjali izkušnje iz svojega dela. Pri tem bi lahko sodelovale tudi družbenopolitične organizacije, še predvsem zveza komunistov in sindikat.

Ta je bilo le nekaj ugotovitev o poteku samoupravne delavske kontrole pri nas. Upam, da nam bo nadaljnja pozitivna praksa na tem področju onogočila, da bomo dosegli boljše rezultate."

Poročilo tovariša Fabia je nadaljevala tovarišica Zalka Klinc iz temeljne organizacije Papirna konfekcija in potrdila njegove ugotov-

vitve. Med drugim je o problematiki odbora samoupravne delavske kontrole TOZD povedala tudi naslednje:

"V dosedanjem delu samoupravne delavske kontrole ni prišla s strani delavcev nobena ustna ali pisarna pobuda. Ker je večina članov naše delavske kontrole priučenih delavcev, bo potrebno posvetiti več pozornosti usposabljanju članov in to s seminarji, predavanji in podobno. O svojem delu obveščamo delavce preko zapisnikov. Pri tem ugotavljam, da o svojem delu še nismo poročali zboru delavcev. Kot predsednica samoupravne delavske kontrole sem vabljen na vse seje delavskega sveta TOZD, dočim sodelovanja z zvezo komunistov in osnovno organizacijo sindikata do danes še ni bilo, razen pri obravnavi programa dela."

V nadaljevanju dela konference so nas s svojo vključitvijo v samoupravljanje in informiranje delovne organizacije seznanili predstavniki osnovnih organizacij družbenopolitičnih organizacij. O vključevanju konference osnovnih organizacij sindikata delovne organizacije v samoupravno odločanje nas je seznanila tovarišica Cveta Ahčin, kot njen predsednik in med drugim povedala:

"Programska usmeritev se je uresničevala s sodelovanjem in vpliva njem konference s svojimi stališči na odločitve samoupravnih organov, predvsem pa delavskega sveta delovne organizacije, pri sprejemanju temeljnih in najpomembnejših samoupravnih odločitev. Spremljanje rezultatov poslovanja za posamezna obračunska obdobja je potekalo kontinuirano in stališča konference so bila prenešana delegatom delavskega sveta. Konferenca je vedno vztrajala, da mora biti razprava o rezultatih poslovanja temeljite in vsebinske, ne pa formalne in same sebi namen, kot se nam včasih dogaja. Konferenca je pri sprejemanju planskih dokumentov posvečala največ pozornosti elementom in postavkam, ki najbolj neposredno tangirajo delavcev osebni in družbeni standard. Veliko vročih razprav je bilo o izhodiščih za oblikovanje sklada skupne porabe ter s tem povezanega združevanja sredstev vseh temeljnih organizacij za posamezne namene. Moramo si priznati, da usklajenosti na tem področju nismo vedno dosegli, pa naj gre za praznovanje dneva žena, združevanje in skupno razpolaganje z vsemi počitniškimi kapacitetami ali za ceno bivanja v počitniških prikolih.

Ugotovimo lahko, da smo v letu 1980 na področju poglobljanja samoupravnih odnosov dosegli določene uspehe, istočasno pa smo prav ob pripravah in sprejemanju posameznih aktov in sporazumov prišli do zaključka, da je sindikat v ne katerih TOZD vse premalo aktiven pri informiranju delavcev in zavzemanju stališč. Še vedno je premalo kratkih in jasnih informacij, ki bi delavca seznanile s stališči sindikata. Redko se predstavniki osnovnih organizacij sindikata pri informiranju poslužujemo biltena in glasila delovne organizacije. Vse premalo kot delegati prenašamo sklepe na izvršne odbore sindikata, ne poročamo o sami realizaciji le-teh.

Usklajevanje stališč OO sindikata na konferenci je včasih dolgo-

trajno, ko pa so usklajena ugotovljamo, da osnovne organizacije za vzemajo pri realizaciji zopet drugačno stališče. Opažamo tudi nepovezanost delegatov konference z delegati v delavskem svetu delovne organizacije. Vse te pomanjkljivosti so prav gotovo prispevale k temu, da smo nekatere naloge pozno uresničili, in da nekaterih nalog še niso vse osnovne organizacije realizirale kot primer pa na vajam izdelavo novega sistema nagrajevanja po rezultatih dela."

Njen referat je vsebinsko dopolnil tovariš Ivo Vulič-Dermota, naš delegat na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije in predsednik sindikalne konference TOZD Kartonažna Ljubljana. Povedal je, da konferenca redno spremlja delovanje samoupravnih organov in na njih tudi sodeluje s predlogi in pobudami. S svojim delovanjem so tudi uspeli, da se vsa gradiva rezmoži v dovolj velikem številu, tako da vsaka sindikalna skupina lahko nemoteno sodeluje v obravnavah. Nujno potrebno bi bilo, da bi iz obširnejših gradiv pripravili izvlečke, ki bi bili razumljivi za širši krog delavcev.

Tudi časovno so včasih zelo na tistem, ker je gradivo posredovano delegatom zadnji trenutek. Več časa pa bo potrebno, da se bodo delegati zavedali svoje odgovornosti in dolžnosti do delegatske baze, saj ugotavljamo, da povratne informacije bazi ni, temveč je delavec informiran samo preko zapisnika, ki pa je pogosto prepozno izobešen na oglasni deski.

"Rak rana naše temeljne organizacije je, da se mora material za javne razprave razmnoževati v večjem številu izvodov, zaradi njene velikosti, kar pa vzame veliko časa. Omembe vredno je tudi zamujanje poročil o poslovanju v temeljni organizaciji, ker pa smo rokovno vezani, odpa dejo vse razprave in se po hitrem po stopku skliče zbor delavcev, na katerem se poda informacija, ki je včasih nepopolna.

V lanskem letu smo bili dvakrat prepozno seznanjeni z gradivom o poslovanju. Vzrokov za to je veliko, toda sindikat in s tem delavci naše temeljne organizacije ne smemo neopravičeno tolerirati teh napak in jih opravičevati. Roki so res zelo tesni, a pravilno informiranje je prioritarna naloga osnovnih organizacij sindikata in vseh članov kolektiva.

Koordinacija med sindikalno konferenco in izvršnimi odbori osnovnih organizacij sindikata ter delavci je kontinuirana, to je informiranje preko zapisnikov in zastopnikov - delegatov v omenjenih odborih.

Konferenca tudi zelo tesno sodeluje na delavskem svetu temeljne organizacije in s konkretnimi predlogi in v razpravi pripomore k delu samoupravnih organov. Razumevanje obeh strani je veliko.

Živimo in delamo v zelo zaostrenih pogojih gospodarjenja, kar posebej narekuje, da se sindikat kot najširša delavska organizacija aktivno vključi v vse probleme, ki so danes prisotni v naši družbi. Zavedajoč se velikega pomena naše dejavnosti v vsakodnevnem življenju, ni potrebno posebej omenjati pomembno vlogo sindikata, saj ugotavljamo, da tempo življenja zahteva tudi konkretno in dosledno informiranje delavcev na vsakem koraku, če hočemo doseči novo kvaliteto pri svojem delu."

Za osnovne organizacije Zveze komunistov sta referirala tov. Oto Kos iz TOZD "Tika" in tov. Rajko Rupnik, sekretar osnovne organizacije TOZD "Valkarton".

Tov. Kos je poudaril, da osnovna organizacija razpravlja in sprejema stališča do vseh važnejših odločitev in jih skupaj s sindikatom posreduje delavcem. Konec preteklega leta so analizirali delo delegacij in ugotovili, da delegati

(nadaljevanje na 9. str...)

TOV. FLORJANČIČ JE DEJAL, DA NAS NE SME ZANIMATI SAMO POLITIKA SVOJE TOZD...

OB OBLETNICI ROJSTVA IVANA CANKARJA

Ivan Cankar se je rodil 10. maja 1976 na Vrhniki, v hiši na klancu, najrevnejšem predelu tega kraja. Bil je tudi osmi otrok obrtniško-trškega krojača.

Svojo mladost je preživel na Vrhniki, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo. Bil je najboljši učenec in zato ga je vrhniška gospoda poslala v ljubljansko realko. Končal jo je leta 1896. Po opravljeni maturi se je vpisal na dunajsko te hniko, a že po mesecu študija se je premislil. Začel je pisateljstvo. Postal je prvi poklicni slovenski pisatelj. Na Dunaju je ostal enajst let. Živel je v delavskem predmestju in tako spoznaval težko življenje dunajskih proletarcev, kar ga je vodilo, da se je za čel vključevati v politično življenje. Leta 1907 je kandidiral za po slanca socialdemokratske stranke. Vsakozi je ohranil stik z delavskim razredom. Leta 1909 se je naselil na Rožniku v Ljubljani. Ob izbruhu prve svetovne vojne je bil interniran na ljubljanskem gradu.

Nato pa je moral k vojakom v Judenburg. Zaradi bolehnosti so ga spustili iz vojaške službe, dobil je pljučnico in 11. decembra 1918. leta umrl v ljubljanski bolnici.

Cankarja poznamo kot pesnika, pri povednika, dramatika in politika. Njegovo pesniško delo, katerega rezumat je tudi zbirka pesmi Erotika, traja od 1882 - 1909. Pozneje pa se je posvetil prozi in dramam, njegova najboljša literarna zvrst je črtica (Za križem, Brez doma, O domovina, ti si kakor zdravje, Moje življenje, Dese tica, Skodelica kave). Ustvaril pa je tudi daljša pripovedna dela (Na klancu, Martin Kačur, Hlapec Jernej in njegova pravica,...) Cankar je ustvaril slovensko moderno dramo in do danes ga ni še nihče prekosil (za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujšanje v dolini šentflorjanski, Hlapci,...)

Ob tej obletnici njegovega rojstva pa se moramo tudi sami zamisliti nad tem, kako uveljavljamo slovensko kulturo v svojih sredinah, saj mora kultura postati vsebina dela in življenja delavcev ter sestavina njihovega razvoja, ali kot je rekel tovariš TITO: "Brez kulture napredka delavci ne bodo zmogli upravljanja".

Kultura ne more biti samo okras ali dodatek dela ali posebna zdravila kulturnih ustanov za izbrance. Prav zato mora biti kultura delavcev celovitejša in mora segati tudi v okolje, kjer delavec živi in dela. Tako naj kultura humanizira delavčevo življenje in delo.

M. Brečelj

VTISI S POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

V soboto 9. maja smo se zbrali pred Kartonažno tovarno. Bilo je čudovito sončno jutro, kar je vzbujalo v nas dobro voljo in navdušenje. Bilo nas je okoli 80 - moški, ženske in otroci. Vsak udeleženec je dobil svoj kartonček, s priimkom in imenom, kar je bila garancija za značko, kar so otroci sprejeli z navdušenjem. Ura je bila približno pol sedmih, ko smo krenili, vzporedno po trije ali štirje, kar po cesti, ne meneč se za avtomobile, ki so vozili gor in dol. Na čelu so stopali zastavo-noše in v sredini med njima otrok z zelenim transparentom z napisom naše delovne organizacije. Iz Ilirske ulice smo zavili na Zaloško cesto. Tu smo srečevali nabito polne zelence, ki so vztrajno vozili udeležence na glavni štart, ki je bil ob fužinskem gradu. Med nami ni nihče pomišljajal na vožnjo v prenatrpanem avtobusu, saj je razgibana pot ob ljubljani v veselji družbi hitro minila. In res smo prav kmalu prišli do množice, ki nas je opozarjala na štart in hojo po 11 kilometrih dolgi poti. Srečali smo se z znanci in si izmenjali pozdrave ter si prisrčno stisnili roke. Bilo je vzdušje, kakršnega si lahko samo želiš. Na fužinskem mostu so bile pregrade, med katerimi smo se počasi pomikali do kartonskih škatel v katere smo vrgli vsak svoj kupon in obenem dobili spominsko značko, ki smo si jo pripeli na prsi. Po asfaltu in mimo hiš, se je pot nadaljevala po kolovozu čez polja in se dvignila v breg. Zadišalo je po sveže prebujajoči se hosti: listju, koreninah in tudi gobah, vmes pa nas je duh po potu opozarjal, da pohod ni od muh. Sredi strnjene kolone so z visoko dvignjenimi prapori opozarjali pohodnike, da so med njimi tudi partizani, lovci in člani drugih družbenih organizacij. Od drugih v koloni so se razlikovali po rdečebelih čepicah z napisom svoje organizacije, napisi na majicah pa so opozarjali tudi na delavce Iskre, Saturnusa in drugih. Po nekaj kilometrih hoje čez Golovec, smo se delavci KTL porazgubili. Za nekatere med nami je bil tempo prehitel, za druge prepočasen. Slednji so jo ubrali v breg kar po bližnjicah, skozi resje in med borovci. Med nami so bili tudi najmlajši udeleženci, ki so se nosili v maminem ali očkovem nahrbtniku. Nedaleč pred nami je bil tudi harmonikar, ki je neumorno igral partizanske pesmi. Nekateri so tudi zapeli. Kmalu se je pot spustila navzdol in prišli smo iz hladne sence dreves na vroč asfalt in naprej po prašnem makedamu, kjer se je korak nekoliko upočasnil. Po dobri uri hoje čez Trnovo, smo končno vsi razgreti in utrujeni prispeli do Trga revolucije, kjer je bilo pravo mravljišče. To sobotno jutro ga je zasedla živopisna, skoraj sedemtisočglava množica udeležencev 25. repize pohoda po poteh partizanske Ljubljane. Tamo smo posedli po tleh in se pošteno okrepčali z vročim čajem in malico.

Ob 11. uri smo se nato udeležili sklepne slovesnosti jubilejnega pohoda.

M. Z.

PARTIZANSKI MARŠ

V okviru vsakoletnih prireditev "Po poteh partizanske Ljubljane" 9. maja, je brez dvoma ena najtežjih disciplin mali maraton "Partizanski marš na 28 km".

Kartonažna tovarna Ljubljana že od 1975. leta sodeluje z eno ekipo, v lanskem in letošnjem letu pa je sodelovala kar z dvema.

NAŠI VSAKOLETNI
UDELEŽENCI...

...NAS TUDI LETOS
NISO RAZOČARALI...

Za sodelovanje na tej najtežji disciplini morajo biti tekmovalci temeljito zdravstveno in kondicijsko pripravljani. Po zdravstvenem pregledu, ki potrjuje, da je z zdravjem prijavljenega vse v redu, se le-ta lahko udeleži tekmovalstva. Vendar to za sam nastop še zdaleč ni dovolj, saj se je za tek potrebno dobro kondicijsko pripraviti in organizem utrditi do stopnje, da je sposobno prenesti napor teka na 28 km. Za to so potrebni redni treningi, ko za tekači ostajajo dolge vrste kilometrov.

Obe ekipe Kartonažne tovarne Ljubljana sta si pridno nabirali kondicijo, kar je imelo za posledico, da rezultati teka niso bili slabi. Ekipe KTL-1 v postavi* ŽELEZNIK, PEIČ, ERŽEN je izmed več kot 300 nastopajočih ekip zasedla 104. mesto. Ekipe KTL-VETERANI v postavi: BRICELJ, STENKO, GREGORIČ je v svoji kategoriji zasedla 14. mesto.

M.B.

DAN KTL

Na pobudo konference osnovnih organizacij sindikata, ke je imenovala tudi organizacijski odbor, je leta 23. maja organiziral "dan KTL" s pohodom na Oklo, kjer smo zbrani udeleženci počastili spomin na padle borce Zasavsko-kamniške čete in letošnje zgodovinske jubileje.

Ob 8. uri smo se kljub slabemu vremenu zbrali pred Kartonažno tovarno in se z avtobusom odpeljali do Ihana. Tu se je formiralo čelo kolone z zastavonošami, takt povorki pa je dajal harmonikaš Albin Zorc iz TOZD Papirna konfekcija. Po do bri uri hoje smo si žejo pogasili s čajem na Oklu. Tu smo udeleženci pohoda tudi vneto odgovarjali na 16 zastavljenih vprašanj iz tematike NOB in proizvodnje KTL. Po oddaji kuvert z vprašanji in odgovori smo se udeleženci zbrali pred spomenikom. Tovariš Zajc je položil lovorjev venec, zbrani pa smo z enominutnim molkom počastili spomin na padle.

ne gre prezreti, da je prav na Oklem delovala prva razmnoževalna tehnika, tako imenovana T 2, vendar je ta zaradi premajhnega prostora prenehala delovati. V neposredni bližini tega kraja se je med 29. in 30. julijem 1940 odvijala tretja konferenca komunistične partije Slovenije, kateri je prisostvoval tudi tovariš TITO.

Počastili smo tudi spomin na tovariša TITA, saj mineva leto dni, odkar smo brez tega velikega, nemojnega borca za mir, ki je znal voditi naše revolucionarno gibanje in popeljati ljudske množice v boj za socialistično in nacionalno osvoboditev. In prav v letošnjem letu, ko proslavljamo 40. obletnico vstaje naših narodov in narodnosti in naše socialistične revolucije, ko je za nami dolga pot bojev za ohranitev pridobitev narodnoosvobodilne borbe in uveljavitve oblasti delavskega razreda,

ZASTAVONOŠE NA ČELU...

Tov. Mirtičeva je prebrala govor, s katerim je zbrane seznanila z dogajanjem na Oklem, kjer se je v noči iz 21. na 22. februarja 1944 po uspešno opravljeni mobilizaciji pri Sveti Trojici, nastanila Zasavsko-kamniška četa, katere bo rec je bil tudi Franc Zupančič - Marjan. Toda že čez nekaj ur so kurirji sporočili, da se od Moravč približuje močna orožniška patrolja. Po manjšem spopadu so sovražnikov napad uspešno odbili. Zardi varnosti se je četa premaknila na Žeje, nato proti Oklu. Tu se je vodstvo čete, zaradi vznemirljivih poročil o hajki odločilo, da pošlje v dolino izvidnico, ki pa se zaradi močne zasede ni mogla več vrniti. Dogovorili so se, da se umaknejo, vendar je ta odločitev padla prepozno. Ponoči so dobro zamaskirani Nemci zasedli položaje na robovih okrog Okla. Spopad s skoraj 120 dobro oboroženimi policisti in gestapovci je bil neizbežen. Partizani so napadalec hrabro odbijali, a premoč je bilaprevlelika. O tem, koliko človeških žrtev je terjala okelska tragedija so poročila različna, toda eno je gotovo: velika verjetnost izdaje, pomanjkanje konspiracije in premoč sovražnika. Ob že tako razgibanem narodnoosvobodilnem boju na tem področju,

gre poudariti TITOV boj na reševanje nacionalnega vprašanja, kovanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti ter uresničevanje nacionalne svobode in enakopravnosti

Po govoru so mladinci TOZD Kartonažna, Delovne skupnosti in Papirna konfekcija izvedli recital. Nato smo se peš vrnili do avtobusa v Ihanu in se odpeljali v Zajčjo dobavo, kjer je zbrane pozdravil generalni direktor Tone Florjančič.

Ob dobrem golažu je za zabavo skrbel ansambel FON 80. Izmed 12 ekip kolikor jih je sodelovalo s svojimi bolj ali manj pravilnimi odgovori smo izžrebali tri ekipe, ki so prejele simbolične nagrade, pe čene svinjske glave. Največ sreče pri žrebu so imele ekipe iz TOZD Kartonaža Rakek, Lepenka Tržič in Papirna konfekcija Ljubljana. Ugotovili smo, da je največ težav vsem reševalcem delalo vprašanje, koliko delavcev je zaposlenih v po sameznih temeljnih organizacijah in kolikšen je njihov materialni proizvod. Med 10 ekipami, ki so se pomerile v vlečenju vrvi, se je vnel hud boj za prvo mesto. Po zelo izenačenih bojih je kot najmoč

(nadaljevanje na 8. str.)

IZ MISLI...EDVARDA KARDELJA O VLOGI SINDIKATOV V DRUŽBENO-EKONOMSKIH ODNOSIH IN SAMOUPRAVNI DEMOKRACIJI

(nadaljevanje iz prejšnje številke glasila)

.. "Sindikati imajo še naprej funkcijo, ki jo navadno imenujemo zaščitna. Toda ta vloga se zdaj dokaj razširja. Pravica dela z družbenimi sredstvi zajema celoten kompleks neodtujljivih ekonomskih, socialnih, demokratičnih in drugih pravic delavcev, ki se ne nanašajo samo na delo oziroma na enostavno reprodukcijo ampak tudi na celotno družbeno reprodukcijo in celoten položaj delovnega človeka v družbi. Sindikati in njihove strokovne službe - samostojne ali skupne z drugimi organizacijami in organi - se bodo morali organizirati tako, da bodo lahko ažurno spremljali uresničevanje ekonomskih in drugih samoupravnih pravic delavcev v celotni družbeni reprodukciji in sprejemali potrebne ukrepe za njihovo zaščito.

Toda nič manj važna od velikega pomena zaščitne funkcije sindikatov ni njihova ekonomska funkcija. V našem samoupravnem sistemu so proizvajalna sredstva in celoten dohodek v rokah delavcev v združeni delu, zato sindikati v našem sistemu ne varujejo pravic delavcev pred nekim lastnikom kapitala ali monopolnim upravljalcem tega kapitala. Zaščitna funkcija sindikatov se osredotoča v glavnem na krnjenje samoupravnih pravic, na neenakopravnost in na druge podobne deformacije v sistemu samoupravljanja. V takšnih okoliščinah pa življenjski in delovni položaj delavca ni odvisen samo od spoštovanja njegovih samoupravnih pravic, ampak tudi od rezultata gospodarjenja s proizvajalnimi sredstvi in dohodkom, ki ga upravljajo delavci sami.

Kot najširša organizacija delavskega razreda, ki predstavlja razred kot celoto, se morajo sindikati močnejše usmeriti k širši družbeni problematiki združenega dela in družbene reprodukcije, se pravi k ekonomski problematiki združenega dela in samoupravnih skupnosti sploh, k problemom gospodarjenja z družbenimi proizvodnimi sredstvi in posebno z dohodkom, k problemom združevanja dela in sredstev, storilnosti, planiranju in podobno. To ne pomeni, naj se sindikati neposredno vmešavajo v planiranje in v sprejemanje drugih gospodarskih odločitev samoupravnih skupnosti.

Dolžnost sindikatov je, da opozarjajo delavce ne samo s posplošenimi, ampak tudi s konkretnimi informacijami na neposredno odvisnost njihovega življenjskega in ekonomskega položaja tako od produktivnosti njihovega lastnega tekočega dela kakor tudi od njihovega razpolaganja z družbenimi sredstvi in dohodkom oziroma z njihovim podružbljenim minulim delom, kar je najpogosteje odvisno od uspešnosti združevanja dela in sredstev delavcev temeljnih organizacij združenega dela v okviru skupnega produkcijskega procesa. Ker pa vse to niso samo problemi samoupravnih skupnosti, ampak tudi družbenih organov, je jasno, da mora biti neposredni vpliv sindikatov močno prisoten na vseh ravneh samoupravnega in družbenega odločanja. Mislim, da lahko k temu precej pripomorejo družbeni sveti, v katerih je sodelovanje sindikatov nujno potrebno. Toda tudi v samem sistemu in v svojem delovanju v praksi morajo sindikati poiskati še druge oblike krepite svojega vpliva na sprejemanje družbenih odločitev.

Sindikati morajo razviti še širšo aktivnost tudi na področju, rekel bi, socialne in politične pomoči samoupravljalcem in vsem delovnim ljudem. Pri tem ne mislim na socialno varstvo v ožjem smislu te besede, ampak na aktivnost sindikatov povsod, kjer gre za interese delovnih ljudi. Sindikati se še vedno preveč ukvarjajo samo s problemi na področju proizvodnje, morajo pa biti enako aktivni tudi v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih, občini, delegacijah in delegatskih telesih, družbenih dejavnostih zunaj materialne proizvodnje itd. To svojo vlogo na teh področjih mora sindikat opravljati samostojno in kot član socialistične zveze delovnega ljudstva. V tem okviru pa naj sindikati uresničujejo tudi svojo socialno politiko v ožjem smislu besede, ki je zelo pogosto zanemarjena in prepuščena izključno iznajdljivosti krajevnih skupnosti. Moramo se bojevati za to, da postane socialna politika skrb vseh ljudi za vsakogar, ki mu je potreben socialno varstvo, ne pa, da je socialno varstvo samo resor v državnem aparatu. Prav sindikati morajo tu odigrati pomembno vlogo!

(nadaljevanje v prihodnji številki glasila)

**DOPI-SUJTE
V
SVOJE
GLASILO**

KOLONA SE VIJE NAVKREBER

nejša slavila ekipa iz Kartonaže Rakek, druga je bila ekipa Lepenke Tržič in tretja ekipa delovne enote 10 iz TOZD Kartonažna Ljubljana. Največ aplavza in sodelovanja pri vlečenju pa je bila deležna ekipa iz Valkartona v postavi mamiča Brenčič in otroci. Tej ekipi je priskočila na pomoč tudi večina gledalcev. Vlečenje vrvi se je tako zavleklo, da ostalih družabnih iger nismo uspeli izvesti. Prireditelj, s katere so se udeleženci vračali domov s prijetnimi spomini, se je končala ob 21. uri.

Za pohod je bilo prijavljenih okoli 500 delavcev, vendar se jih je "dneva KTL" udeležilo nekaj več kot polovica, med njimi tudi nekaj upokoјencev. Večina udeležencev je prišla kar v Zajčjo dobrovo, kar pa ni bil namen celotne akcije. Zelo skrčeni organizacijski odbor v sestavi: Stojan Čerle, Mojca Zajc, Ljubica Mirtič in Milan Bricelj je imel nemalo težav, še zlasti, ker se je zaradi slabega vremena vsa planirana organizacija postavila na glavo in smo v večini primerov morali improvizirati na kraju samem.

Menim, da je kljub vsemu prvi "dan KTL" uspel. Vse napake in spodrs-ljaji pa naj bodo izkušnja za naslednjo organizacijo tega dneva, ki pa naj bi se ne začela le mesec prej, temveč bi ga bilo potrebno planirati že v terminskem koledarju in se nanj pripravljati celo leto. Istočasno bi določili tudi kraj in TOZD, ki naj bi bila zadolžena za izvedbo "dneva KTL". Ta dan naj bo tudi priložnost, da podelimo priznanja posameznikom ali skupinam delavcev, ki pri svojem delu dosegajo posebno dobre rezultate. Primerno bi bilo na to prireditelj vabiti tudi upokoјence.

Organizacijski odbor

Z GLASBO JE ZA ZABAVO SKRBEL ANSAMBEL FON-80

OB JEDAČI IN PIJAČI SMO

Končno! Po dolgem času spet enkrat srečanje na nivoju KTL, ki ni le športno.

Po dokaj velikem številu prijavljenih za "dan KTL", smo se tisti, ki se nismo ustrašili slabega vremena, začudeno ozirali po malo številnih sodelavcih, ki so se zbrali po skupinicah in prognozirali vreme in s tem uspešnost realizacije "dneva KTL". Ko smo ugotovili, da smo tisti, ki smo nameravali priti že prišli, smo odposlali dva odvečna krpana mestnega prometa, se stlačili v preostali avtobus in se v zadržanem razpoloženju odpeljali proti lhanu.

Marš na Oklo nas je dokaj ogrel in razživel, skušali smo tudi zapeti, vendar so bila grla slabo podmazana. To smo nadoknadili na Oklu, vendar je bil učinek ta, da smo skoraj tekkli nazaj do lhana.

Razpoloženje v avtobusu na vožnji do Zajčje dobrove je bilo bolj razgibano kot zjutraj. Splahnelo pa je ob ugotovitvi, da nas je v Zajčji dobravi še manj, da so nekateri pobegnili domov, očitno popolnoma dotolčeni od prestanih naporov.

Ker smo bili zelo lačni, smo komaj čakali kaj toplega na zob. Organizatorji so nas hoteli razživetiti in so nam postregli s tako

SE TUDI VESELO ZAVRTELI

TEMATSKA KONFERENCA V NAŠI DO...

(nadaljevanje s 5. str....)

SIS in DPS nimajo stališč delavcev TOZD, ki naj bi jih zastopali na sejah svojih organov. Zato so za pomoč pri delu teh delegacij zadolžili strokovne delavce in danes je že opazen pozitiven premik v njihovem delovanju.

"OO ZK se sestaja in razpravlja o vseh važnejših odločitvah ter sprejema določena stališča, ki jih po tem skupaj s sindikalnimi poverjeniki prenaša na delavce v svoji sredini in v organe, v katerih delujejo. S tem smo v veliki meri rešili tudi problem pomanjkljivega obveščanja delavcev. OO je ob koncu preteklega leta organizirala delo delegacij in ugotovila, da so se delegati sicer dokaj redno udeleževali sej delegacij, da pa niso imeli stališč niti niso na delegacijah obravnavali gradiva. OO je zato zadolžila posamezne strokovne delavce, da nudijo strokovno pomoč pri razlagi gradiva in obravnavi. S takim načinom dela je že opazen pozitiven premik v delovanju delegacij. Vendar pa obstajajo še vedno težave, ki na stajajo iz subjektivnih vzrokov kot so veliko število in neusklajenost sej skupščin posameznih SIS, obilica gradiva ter sklici sei skupščin med delovnim časom.

Smatramo, da bomo z doslednim uveljavljanjem sprejetih stališč in z nadaljnjim angažiranjem vseh družbenopolitičnih organizacij v naši temeljni organizaciji dosegli aktivno sodelovanje vseh delavcev pri odločanju. Za začetitev tega že sedaj posebno pozornost posvečamo evidentiranju kandidatov za volitve v naslednjem letu tako, da bodo posamezne naloge opravljali delavci, ki so resnično zainteresirani za nadaljnji razvoj našega samoupravnega socialističnega sistema."

Osnovna organizacija v TOZD "Val-karton" ima v svojih vrstah približno 7 % vseh zaposlenih. Tretjina članstva ima srednjo ali višjo izobrazbo, ostali dve tretjini pa sta z osnovno izobrazbo in kvalifikacijo.

"Zaradi majhnega števila članstva se seveda ne moremo vključevati v vse organe in delegacije ter DPO dovolj aktivno, vseeno pa je ugotovljeno, da svoja stališča prenašamo na glavne: sindikat, mladina ter samoupravne organe, delavski svet, delegacije in tudi komisije v TOZD.

Velikokrat se dogodi, da delegat ni na stališča OO in se odloči po svoje. V takem primeru ga ne moremo kritizirati, kajti OO je za vsak po samezen problem dolžna stališča postaviti. Drugo vprašanje pa se poraja, zakaj stališča ni bilo izdelano. Kje so vzroki? Eden od vzrokov je gotovo to, da OO kot celota za problem ni vedela, ali pa večina članov ni hotela vedeti o njem. To seveda ni prav, kajti prav taki mali problemi lahko naredijo velikega. Primer lahko navedem pri nas: rerenđum SOZD-a je propadel." je povedal tov. Rupnik in nadaljeval:

"Pomembno za delo osnovne organizacije je tudi stik z bazo, z neposrednimi proizvajalci, s tistimi, ki ustvarjajo dohodek. Članstvo v bazi je dobro zastopano, zato je čutili vpliv v osnovni organizaciji. Vendar moram takoj omeniti, da so tudi strukture, ki zavirajo in onemogočajo.

Mnenja smo, da so nekateri, ki svoje znanje izrabljajo in si ustvarjajo prisilno avtoriteto. S tem hočem reči, da grozijo s stvarmi, ki neposrednega proizvajalca življenjsko ogrozijo.

V trdni veri, da je čisto zlato, osnovna organizacija sprejme sklepe, ki so daleč od pravilnega, vendar se to ugotovi prepozno. Ve deti moramo, da noben sklep ne more biti dokončen, zavedati pa bi se morali tudi odgovornosti in posledic sklepov. Le-tega je v naši temeljni organizaciji pre malo in verjetno bo treba izvajati ne samo moralno odgovornost, temveč tudi kazensko odgovornost pri svojem delu.

Seveda pa moram reči, da ni vse tako črno, kot izgleda. To so le problemi, s katerimi se osnovna organizacija srečuje ob svojem delu in katere boljše ali slabše rešuje.

Če se povrnem nazaj na kadrovske ureditev, lahko ugotovimo, da je vsak član dvakrat zadolžen, to pa pomeni, da res vsak član OO ne kje dela, prenaša ideje in sklepe, ki so bili dani v OO na druge sodelavce, ki delajo v samoupravnih organih.

Na kraju bi omenil še en problem, ki se poraja v naši delovni organizaciji, pa verjetno tudi drugje. To je povezanost OO znotraj delovne organizacije. Vemo, da take povezave ni, da bi pa bila dobra. Izmenjava mnenj in stališč, morda na ravni sekretarjev ali delegatov v okviru OO bi verjetno prinesla bistven napredek v delu osnovne organizacije. Poznavanje drugih temeljnih organizacij ne samo skozi periodične obračune, temveč tudi socialno stanje in drugo v zvezi z delavci in delovnimi mesti je verjetno pomemben element za lažje spoznavanje in dogovarjanje znotraj delovne organizacije. Ne nazadnje tudi lažje razumevanje sprejetih stališč, ki so morda nerazumljiva za nekoga iz druge temeljne organizacije.

Zato naša osnovna organizacija predlaga, da se tak organ za izmenjavo mnenj ustanovi tudi v okviru delovne organizacije." je zaključil tov. Rupnik.

Član občinske konference Zveze komunistov tovariš Mitja Maček, ki je tudi koordinator petih osnovnih organizacij ZK v TOZD Kartonažna pa je povedal naslednje:

"Člani OO ZK so na sestanku razpravljali, da je njihov vpliv pre majhen na kvaliteto in rezultate dela v delovni sredini, saj se po večje odpad poleg tehnološkega dodatka. Skrb za delovna sredstva in orodja je premajhna, saj vemo, kako težko je priti do novih delovanih sredstev in orodij.

V posameznih delovnih enotah so določene pomanjkljivosti, kot so: delovna disciplina, čistoča na delovnih mestih in tehnološka organizacija dela. Posamezne komisije, ki so izvoljene v osnovni organizaciji, kot npr. kadrovska, idejnopolitična itd. so v OO zgolj formalno na seznamu. Večkrat je bilo na dnevnem redu OO delo z mladinsko organizacijo. Akcijski

program tako določa terminsko delo z OO ZSMS, vendar pravih rezultatov ni. Smatram, da so v mladinskih vrstah dobri kadri.

Komunisti se moramo vključiti dosledno v izvajanje ukrepov za doseganje ekonomske stabilizacije, materialne varnosti delavcev in krepitev notranje stabilnosti, varnosti in družbene samozaščite. Ne neho je treba iskati notranje rezerve in jih pravilno usmerjati v delo. V vrstah komunistov ne sme biti karierizma, kajti naše delo je potrebno vsepovsod. Komunisti moramo biti kritični in samokritični. Poleg kritike mora biti tudi realna ocena. Za dobro delo naj bo tudi pohvala."

Vemo, da so osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slove nije manj aktivne, kot bi od mladine - nosilke akcije, pričakovali.

To ugotovitev sta na tematski konferenci tudi potrdila tov. Matej Bajt iz TOZD "Kartonaža" ter tovarišica Andreja Stermeski, članica delovnega predsedstva OO ZSM v delovni skupnosti skupnih služb. Tov. Bajt je povedal, da je mladinska organizacija delovala aktivno predvsem na tistih področjih, ki so manj povezana z neposrednimi interesi iz dela. V programu pa načrtujejo aktivnejšo vlogo mladine in obveščanju, spremljanju dela samoupravnih organov ter sprejemanju stališč, ki so potrebna za odločanje o posameznih vprašanjih s področja družbenoekonomskih odnosov.

"Tako predlagamo formiranje komisije za družbenoekonomske odnose, katere člani bi delovali tako, da bi zahtevali vse potrebne informacije, dajali pobude za boljše organizacijo dela, učinkovit sistem nagrajevanja po delu, za sprejem ukrepov, ki bi v pozitivni smeri prispevali k boljšim poslovnim rezultatom. Prav tako naj bi ta komisija skrbela za oživitve inovacijske dejavnosti, saj prav mladi kadri s svojimi idejami tvorijo in aktivno sodelujejo pri boljšem gospodarjenju in s tem k boljšim rezultatom pri ustvarjanju dohodka. Mladi smo primerno zainteresirani za razvoj naše temeljne organizacije ter istočasno za nadaljnjo perspektivo celotnega kolektiva. Mladi naj bi s svojim delom v tej komisiji in v delu osnovne organizacije omejevali sprejemanje tehnokratskih odločitev in ukrepov, ki so v nasprotju z interesi delovne sredine. Vloga OO na tem področju je torej ta, da aktivno sodelujemo pri uveljavljanju interesov mladih ter ostalih delavcev, kar je pogoj za bodočo pozitivno usmeritev TOZD in ureditev tekočih problemov. Smatramo, da bi morali vsi odgovorni v kolektivu skrbeti za to, da se mlade kadre resnično vključijo v aktivno sodelovanje." je zaključil tov. Bajt.

"Mladina v delovni skupnosti je premalo aktivna," je ugotovila tov. Stermeski in nadaljevala:

"Vzroke za neaktivnost lahko iščemo predvsem v premajhni zainteresiranosti oziroma motiviranosti mladine, da bi poleg rednega dela tudi aktivno sodelovala pri obravnavanju vprašanj s področja samoupravnih odnosov in samoupravnih normativne dejavnosti.

Čeprav je mladina preko svojih članov prisotna tako v organih uprav-

(nadaljevanje na 10.str.)

OB SPOMENIKU
NA OKLEM

PODELITEV
SVINJSKE
GLAVE

KTL

popopranih golažem, da smo takoj potrebovali nekaj tekočega, da splahnemo pekoč okus. Začel je igrati ansambel in naše klavno razpoloženje se zginevalo. Pozno popoldne so prihajali tisti člani našega kolektiva, ki so dobili dovoljenje, da zapustijo družinsko idilo šele po opravljenih obveznostih doma.

Srečanje je doseglo višek s tékmo vanjem v vlečenju vrvi. Moški del udeležencev je korajžno poprijel, vendar je nekaterim članom ekip že zmanjkovalo moči in potreben je bil velik napor, da so poraz moško prenesli. Nekateri so jo iz obupa pobrisali tudi domov. Veselo razpoloženje se je seveda kljub temu nadaljevalo tja do poznih večernih ur. Sklepali smo nova znanstva, prijateljstva, pili bratovščine ...

Večina udeležencev je bila zadovoljna z organiziranim dnevom KTL. Seveda se moramo zavedati, da je taka oblika srečanja delavcev KTL prvič organizirana in zato so bile prisotne določene organizacijske pomanjkljivosti, ki pa jih bomo z večjo angažiranostjo večjega števila delavcev KTL v prihodnjih letih odpravili, kajti "dan KTL" mora postati stalna oblika srečanja delavcev KTL.

Udeleženka

TEMATSKA KONFERENCA...

(nadaljevanje z 9. str.)

ljanja, njihovih izvršilnih organov in ostalih družbenopolitičnih organizacijah, največkrat ni čuti vpliva mladine kot organizirane celote. Tako se interesi in stališča mladinske organizacije, ki naj bi se izoblikovali na skupnih sestankih in v taki obliki tudi posredovali naprej, izražajo navadno preko dela naših članov v OO sindikata in OO ZK, brez večje povezanosti z osnovno organizacijo ZSMS.

Na skupnem sestanku z OO ZK, je bila tudi dana pobuda, da bi se z ustanovitvijo delovne skupine iz vrst članov drugih DPO spodbudilo delo v osnovni organizaciji, vendar pobuda še ni prinesla željenih rezultatov.

Zakon o združenem delu določa, da morajo organizacije združenega dela začeti redno, pravičasno, popolno ter po vsebini dostopno obveščanje delavcev o celotnem po slovanju organizacije združenega dela in njenem materialno-financijskem stanju. Delavci imajo pravico in dolžnost zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta in izvršilnega odbora ter o delu poslovodnega organa temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije. O vsem tem in še o številnih drugih podatkih, ki so pomembna za odločanje in uresničevanje samoupravne delavske kontrole (zakon pravi, da so delavci upravičeni in dolžni uresničevati samoupravno delavsko kontrolo neposredno, po organih upravljanja in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole) morajo biti obveščeni delavci, organ samoupravne delavske kontrole in sindikat. Neobveščanje delavcev o zadevah, ki jih določa zakon predstavlja za poslovodni organ kršitev delovne obveznosti.

Tovarišica Milena Breclj, predsednik uredniškega odbora je o normativni dejavnosti sistema obveščanja pri nas povedala naslednje:

"Vse temeljne organizacije imajo v svojih samoupravnih sporazumih o združevanju dela delavcev in v statutih navedena določila, ki jih predvideva zakon o obveščanju delavcev TOZD (nekatera širše, druga ožje). Na nivoju delovne organizacije pa vsebuje ta določila samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo in statut KTL. Širše in določnejše pa opredeljuje sistem obveščanja delavcev delovne organizacije "Pravilnik o medesebojnem obveščanju delavcev DO KTL". Pravilnik v členih od 19 do 25 opredeljuje kakšne informacije morajo delavci dobiti, v členih od 26 do 29 način podajanja teh informacij in v členih od 30 do 36 roke, v katerih morajo delavce obveščati. Poleg teh aktov imamo na nivoju delovne organizacije tudi "Pravilnik o urejanju in izdajanju glasila in biltena", "Temeljno vsebinsko zasnovano glasilo in informativnih prilog", "sklep o ureditvi izdajateljskih razmerij med delavskim svetom delovne organizacije in odgovornimi organi za izdajanje glasila in biltena" ter "pravilnik o nagrajevanju sodelavcev glasila in biltena", ki zelo temeljito opredeljuje vse v zvezi z izdajanjem glasila in biltena delovne organizacije.

Iz navedenega lahko ugotovimo, da imamo na nivoju TOZD in DO ustrezno normativno urejeno področje obveščanja delavcev. Toda teh določil ne izvajamo vedno (nekatera nikdar

v praksi obveščanja. Zakaj? Odgovor na to je več in lahko so tudi različni, nekatere naše ugotovitve pa so:

- priprava ustrezne informacije za delavce zahteva določen čas, ki pa ga strokovni delavci niso vedno pripravljeno "žrtvovati",
- ustrezne strokovne službe oziroma delavci nimajo vedno ustreznih informacij, da bi z njimi lahko seznanili delavce preko pisarnih in ustnih virov informiranja,
- pogosto slabo delovanje delegatskega sistema (relacija delavec - delegat)."

Seznanila nas je tudi s posrednimi in neposrednimi sredstvi informiranja na nivoju TOZD in DO:

na nivoju TOZD

- a) interni informativni bilteni (Valkarton, Kuverta, Tika, Karto naža)
- b) oglasna deska,
- c) pisarne informacije v obliki gradiova za posredno in neposredno odločanje,
- d) ustne informacije (samoupravne delovne skupine, zbori delavcev, delegatski sistem pridobivanja mnenja in poročanja delavcem itd.)

na nivoju delovne organizacije

- a) mesečno glasilo
- b) bilten (štirinajstdnevno)
- c) pisarne informacije kot gradivo za posredno in neposredno odločanje delavcev
- d) pisarne informacije strokovnih služb delovne skupnosti za TOZD
- e) ustne informacije podane na organih upravljanja, izvršilnih organih in poslovodnih.

V večini temeljnih organizacij ni majo med nalogami splošnokadrovskih služb definirane naloge "obveščanje delavcev" (tudi nalog tajnika organov upravljanja je še vedno premalo), zato prevzema te naloge individualni poslovodni organ oziroma delavci, ki so že s svojim strokovnim delom preobremenjeni in jim zmanjkuje časa za pripravo ustreznih informacij. Poleg tega so redke temeljne organizacije, ki imajo ustrezno tehnično opremo za raznoževanje pisarnega gradiva. Podobne ugotovitve veljajo tudi za nivo delovne organizacije, kjer sicer imamo oddelek za samoupravljanje in informiranje, ki pa zaradi premajhnega sodelovanja delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in delavcev TOZD ne posreduje vseh potrebnih informacij. Še vedno pogosto ugotavljamo, da so nekateri delavci mnenja, da je "informacija" privatna lastnina oziroma, da se ne zavedajo pozitivnih posledic, ki jih nosi objektivna, popolna in pravočasna informiranost delavcev delovne organizacije."

Za zaključek je tovarišica Milena Breclj poudarila:

"Informativni bilteni temeljnih organizacij so izredno pomembno sredstvo za jedrnatost, jasno in aktualno informacijo - se pravi za dobro informacijo - in lahko zajamejo vse informacije, o katerih morajo biti delavci tekoče obveščeni (plan proizvodnje, materialni obseg, program dela organov upravljanja itd.). Te oblike informiranja nimajo vse TOZD, zato naj bi bil naš cilj to doseči v prihodnosti. Za glasilo delovne organizacije in informativno prilogo biltena pa je značilno, da pogosto nista aktualna (velika večina informacij o preteklem dogajanju), saj izhaja z manjšo oziroma večjo zamudo, ki je rezultat:

- problemov ob pridobivanju ustreznih informacij (prispevkov) in zaradi premajhnega sodelovanja vseh delavcev,
- slabo organizirane tehnične izvedbe glasila.

Oglasne deske so najbolj pogosto sredstvo za posredovanje informacij vendar ugotavljamo, da v vseh TOZD niso najbolj ustrezno razporejene in bi morali o njihovi us-

vec - skupina delavcev, pri tem pride do subjektivnih vplivov posrednikov informacije, kar ima lahko za posledico napačno obveščanje oziroma odločanje. Formalno in učinkovito informiranje pa so zbori delavcev oziroma proizvojni sestanki, sindikalne skupine, pisarne objave oziroma zapisniki samoupravnih organov in osnovnih organizacij sindikata na oglasnih deskah. Ko govorimo o obveščeniosti in s tem tudi o odločanju se srečujemo najpogosteje še s problemom delegat - delavski svet - zbor delavcev. V TOZD Kartonažna Ljubljana to ni rešeno zadovoljivo, saj imamo največkrat skupni zbor delavcev cele izmene, to je približno 400 ljudi. Kljub izredno pripravljeni in kvalitetni razlagi, ne pride do obravnav, tako da izzveni informacija enostranska oziroma nepovratna.

Proizvodni sestanki naj bi se vršili predvidoma enkrat mesečno, v zadnjem času do njih ne prihaja, razpravljalo pa naj bi se na njih o proizvodni problematiki.

V TOZD pogrešamo informacijo, ki bi bila jasna, aktualna in učinkovita, to se pravi, da bi bila redna. To bi lahko dosegli, če bi imeli svoj interni bilten, ki bi bil zelo hitro natiskan ali pa preko uporabe avdio sredstev.

Interes za večjo informiranost je odvisen od vsebine informacije, pri neposrednem interesu posameznika (OD, dopust, stanovanja itd.) je interes za informacijo večji, ko gre za širše družbene interese (samoupravni sporazumi z drugimi DO itd.) je interes manjši.

V TOZD Kartonažna se trudimo, da ne bi bilo informiranje privilegij posameznikov, po drugi strani pa opažamo premajhno angažiranost odgovornejših delavcev, to se izražava v premajhnem sodelovanju v tovarniškem glasilu, na zborih delavcev in na sestankih družbenopolitičnih organizacij."

V razpravi so sodelovali tudi drugi udeleženci. Med drugim smo bili seznanjeni tudi s problematiko izdelave samoupravnih splošnih aktov s področja delitve sredstev za osebne dohodke, ki nas je pestila celotno lansko in letošnje leto.

Takšnih in podobnih ugotovitev bi najbrž lahko navedli še več, do ne katerih bomo prišli tudi v sami razpravi. Za zaključek pa ponovimo osnovne ugotovitve:

- pretok informacij je še vedno slab, o ustreznosti informiranosti delavcev še ne moremo govoriti,
- premajhna pripravljenost delavcev da bi sodelovali v sistemu informiranja,
- določene organizacijske slabosti v delovni organizaciji, katerih odprava bi pozitivno vplivala na sistem informiranja,
- delovanje delegatskega sistema še ni takšno kot bi ga želeli."

Informator TOZD "Kartonažna" tovariš Anton Čož pa je dopolnil tovarišico Brecljevo z naslednjimi ugotovitvami:

"Z razvojem samoupravljanja in večjo osveščenostjo slehernega delavca se razvija tudi kvalitetnejše informiranje. V TOZD lahko zasledimo več virov informiranja. Najhitreje se po mojem mnenju širi neformalna informacija, to je od delavca do delavca oziroma dela-

GOST KONFERENCE TOV. DEISINGER

...TEMATSKA KONFERENCA...

Tov. Florjančič se je zahvalil vsem, ki so s svojim delom omogočili izvedbo tematske konference in ugotovil, da smo ob spremljanju prispevkov dobili odgovor na bistveno vprašanje: "Ali imajo delavci KTL dejanski vpliv na samoupravne, poslovne odločitve, ali smo presegli nivo formalnega odločanja?"

V nadaljevanju je tov. Florjančič poudaril, da je kljub obliki gradiva, informacija še vedno seštevkom kompliciranih statističnih podatkov. Z informiranjem se še vedno ukvarja samo peščica ljudi. Ne zavedamo se, da je sistem informiranja stvar nas vseh, da smo zanj odgovorni vsi.

"V vseh TOZD bi morali zelo poglobljeno razpravljati o periodičnem obračunu, o vseh investicijskih odločitvah in drugih globalnih vprašanjih. Končno odločanje mora biti posledica vseh razprav na sindikalnih skupinah, organih, delegacijah," je dejal tov. direktor

Osnova za razprave naj ne bodo tabele, finančni podatki, saj skraj dnevno ugotavljamo in se pogovarjamo o problemih s surovinami, o proizvodnji in realizaciji. Vsi ti podatki so znani direktorjem TOZD, zato jim ni potrebno čakati na določene finančne in druge

podatke, da bi informirali delavce, je med drugim povedal tov. Florjančič in zaključil:

"Tankočutni smo do problemov svojega TOZD, nekaj manj do problemov delovne organizacije, nič pa nas ne zanimajo družbeno politične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti. Še vedno premalo čutimo, da smo oblikovalci družbenopolitičnih skupnosti ter politike samoupravnih interesnih skupnosti. Ko smo v tovarni smo proizvajalci v kraj evni skupnosti pa smo uporabniki. Tukaj je sistem najbolj pretrgan. Gre za to, da je vloga in pravica delavca, da s svojo razpravo in politiko vpliva na globalno politiko in ne samo na politiko TOZD. Prav gotovo je ta vpliv še vedno posreden.

Tudi kot delegati v samoupravnih organih moramo postati bolj konsekventni. Če pride gradivo nepozno, ga ne smemo obravnavati. Le tako bomo zaostrili odgovornost tistih, ki ga pripravljajo in tistih, ki sklepe izvajamo."

Udeležence konference sta pozdravila tudi tovariš Stane Zupančič iz bočinskega sindikata in tovariš Milan Deisinger iz republiškega sindikata naše panoge, ki sta konferenco pozitivno ocenila.

Tovarišica Ahčinova je za zaključek poudarila, da so ugotovitve tematske konference idealna osnova za odpravo pomanjkljivosti v delovanju delegatskega sistema in sistema informiranja pri nas. Vsi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije naše delovne organizacije morajo čim prej na svojih sejah obravnavati te ugotovitve in sprejeti ustrezne sklepe, s katerimi naj bi odpravili ugotovljene slabosti.

Nato pa je prebrala pozdravno pismo udeležencem tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, ki jim ga bo posredoval naš delegat:

"Delavci Kartonažne tovarne Ljubljana smo se zbrali na tematski konferenci "samoupravljanje in informiranje v naši OZD", ki jo je organizirala naša konferenca

sindikata, da bi s svojimi ugotovitvami prispevali k pripravi dlu 3. kongresa samoupravljalcev.

V letih izgradnje našega samoupravnega socialističnega sistema smo premagovali številne težave in dosegali velike uspehe. Takšna bo tudi naša nadaljnja pot v proces razvoja, katerega temelje je zasnovala naša socialistična revolucija, s TITOM na čelu, in za katerega cilje, zastavljene v Ustavi SFRJ in zakonu o združenem delu, se bo do borile generacije za nami.

Samoupravni sistem in njegovo bistvo, neposredno odločanje, smo vezali na našega delavca, proizvajalca in upravljalca. Delovni ljudje so postali nosilci odločanja o vseh družbenih zadevah na vseh ravneh in tako graditelji svoje priho

dnosti. Zavedamo se, da bo tretji kongres samoupravljalcev izpolnil zastavljene cilje samo, če bomo za njegovo pripravo, delo in uresničitev njegovih opredelitev mobilizirali ves delavski razred, zato bomo na osnovi današnjih ugotovitev o delovanju delegatskega sistema in sistema informiranja v naši organizaciji združenega dela gradili nadaljnjo bogatitev socialistične samoupravne prakse.

Želimo, da bi vaše delo na konferenci prineslo rezultate, ki bodo osnova za nadaljevanje vztrajnega boja našega delavskega razreda za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

S tovariškimi pozdravi!

Delavci KTL

PRVO VOLILNO TELO ZA IZVOLITEV TREH DELEGATOV ZA III. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

LEPO VEDENJE

RAZPRAVA OZ. DISKUSIJA

Že naslov tega poglavja zveni malce po svoje, s tem "oziroma", ki smo ga prav nalašč vtaknili vanj. Čeprav gre za nekaj, kar opravlja mo - večinoma - po službeni dolžnosti v podjetju in drugod na se stankih, je vendar vredno reči tu di o tem nekaj besed.

Dobra razprava ni glasna in vsiljiva. Prepričljiva ni podkrepljena z udarcem po mizi. Lahko da tako prej uveljavimo svoje mnenje kot bi ga sicer - ampak tako doseženi uspehi so kratkotrajni in prej ali slej pride maščevanje in povračilo.

Prva zapoved: nihče nima modrosti in resnice sam v zakupu, to velja tako za drugega kot za nas.

Druga zapoved: vsak mora pustiti drugemu, da pove do konca, kar je hotel povedati.

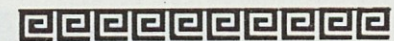
Tretja zapoved: čeprav se ne strinjamo s tem, kar slišimo, moramo ostati mirni, če hočemo, da bomo uspešno povedali svoje mnenje.

Četrta zapoved: trezno in stvarno govoriti o pomembnih rečeh - to pomeni, razpravljati o argumentih za in zoper neko reč, ne za in zoper dobre ali slabe lastnosti človeka, ki razpravlja o njej.

Vse to se sliši kajpak samo po sebi umljivo. Pa je vendar tako težko. Ne le doma v družinski debati, tudi na sestanku in celo v skupščini in zvezni. Dober govornik, ki ne prispeva samo k svoji uveljavitvi, temveč predvsem k razvozanju zadeve, za katero gre, je redk vsepovsod. In cenjen.

Zaradi vse večje povezanosti vsako gar med nami z družbenimi zadevami je skoraj vsakdo prej ali slej postavljen pred to, da mora kdaj o čem diskutirati. Zato o tem še nekaj besed.

(nadaljevanje na 12. str.)

NA PODLAGI SKLEPA UREDNIŠKEGA ODBORA Z DNE 1.6.1981 KOMISIJA ZA IZBOR IMENA GLASILA

RAZPISUJE

NATEČAJ ZA OBLIKOVANJE NAZIVA GLASILA DELAVCEV KARTONAŽNA TOVARNA NA LJUBLJANA

1.

PREDMET NATEČAJA JE ZBIRANJE PREDLOGOV ZA USTREZEN NAZIV GLASILA DELAVCEV KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA.

2.

NATEČAJNI POGOJI:

- V NATEČAJU LAHKO SODELUJE VSAK DRŽAVLJAN SFRJ;
- IME NAJ PONAZARJA DEJAVNOST, NAJ BO LAHKO IZGOVORLJIVO, ZVENEČE IN SAMO DOMAČE IME;
- IME NAJ BO V PISNI OBLIKI IN NAJ OBSEGA NAJVEČ DO 7 ČRK;
- PREDLOG IMENA SE POŠLJE V ZAPRTI OVOJNICI S ŠIFRO - AVTOR BO SVOJE DELO DOKAZAL Z DVOJNIKOM.

3.

MED NAJBOLJ USPELE PREDLOGE NAZIVA GLASILA BODO PODELJENE TRI DENARNE NAGRADE:

1. NAGRADA - 2.000,- DIN
2. NAGRADA - 1.000,- DIN
3. NAGRADA - 500,- DIN

4.

V KOLIKOR PRISPELI PREDLOGI NAZIVOV NE BODO USTREZALI NATEČAJNIM POGOJEM BO KOMISIJA NATEČAJ PONOVNO RAZPISALA.

5.

PREDLOGE NAZIVA Z USTREZNIMI ŠIFRAMI POŠLJITE DO 15.8.1981 NA NASLOV:

"KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA
61000 LJUBLJANA
ČUFARJEVA 16"

S PRIPISOM: "KOMISIJI ZA IZBOR IMENA GLASILA"

DODATNA POJASNILA DOBITE NA ISTI NASLOV, TEL. 061 320-463.

6.

REZULTATE RAZPISA BO KOMISIJA OBJAVILA V GLASILU DO 15.10.1981.

KOMISIJA ZA IZBOR IMENA GLASILA

★ ★ ★

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6. 6. 1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

★ ★ ★

PREDSTAVLJAMO VAM „DIRIGENTA“ NAŠE DELOVNE SKUPNOSTI

V mesecu maju smo sprejeli medse novega sodelavca - vodjo delovne skupnosti, tovariša Avgusta Špolada. Da bi ga predstavili delavcem delovne organizacije, smo ga zaprosili za intervju. V razgovoru nam je povedal o sebi naslednje:

"Rojen sem leta 1938 v Potokih pri Kobaridu, toda prvič sem prestopil šolski prag v Mariboru. Ekonomsko fakulteto sem obiskoval v Ljubljani. Po končanem študiju na fakulteti sem se ponovno zaposlil v Mariboru, a sem se kmalu ponovno preselil na Kranjsko."

UREDNIŠTVO: "Za vami je že dolga delovna doba. Kakšno delo ste v tem času opravljali?"

Tov.ŠPOLAD: "Dolga leta sem bil zaposlen v sestavljeni organizaciji združenega dela VIATOR, kjer sem dal skozi celoten razvoj od analitika, direktorja temeljne organizacije, direktorja delovne skupnosti delovne organizacije do direktorja delovne skupnosti SOZD, katerega naloge sem opravljal celo vrsto let.

V glavnem sem delal na delih iz svojega področja, ukvarjal sem se s planom in analizami, razvojem in organizacijo."

UREDNIŠTVO: "Kakšna je po vašem mnenju vloga vodje delovne skupnosti?"

Tov.ŠPOLAD: "Vloga vodje je določena z našo zakonodajo pa tudi v naših samoupravnih splošnih aktih je zapisana. Naša delovna skupnost je velika, vsebuje vse strokovne službe in vrši naloge za skoraj vse temeljne organizacije. Razumljivo je, da je zato koordinacija med sektorji poglobljena. Ta je sicer že dosegla določeno stopnjo, vendar sektorji pri svojem delu še niso zadostno povezani. Zato bomo vsi, celotni vodilni team, v letošnjem letu delali na tem, saj bomo s tem koristili sebi in temeljnim organizacijam.

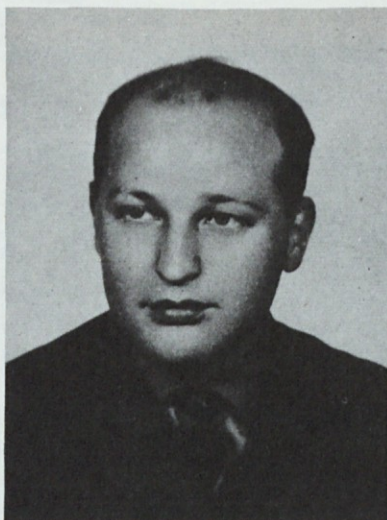
UREDNIŠTVO: "Katere naloge so v letošnjem letu primarne v delovni skupnosti, kot tudi v delovni organizaciji?"

Tov.ŠPOLAD: "Že v maju smo začeli z nabavo investicijske opreme, pripravili organizacijske predpise in definirali naloge za ureditev metodologije planiranja. Dobro planiranje pomeni zastavljanje dobrih ciljev in s tem izboljšanje poslovanja, produktivnosti in družbenega standarda.

Večjo pozornost smo posvetili likvidnostnemu stanju KTL in pripravili program ukrepov za hitrejšo obračanje sredstev in s tem več sredstev za tekoče poslovanje in nadaljnji razvoj.

Samoupravna angažiranost delavcev delovne organizacije je velika, vendar jo bomo morali še pospešiti, kajti še vedno je v veljavi sklep Ustavnega sodišča, da je potrebno spremeniti vse akte s področja delitve osebnega dohodka. Prvi korak je narejen saj smo v delovni skupnosti že sprejeli pravilnik o organizaciji in razvidu del oziroma nalog, pravilnik o nagrajevanju pa bomo sprejemali na referendumu v mesecu juniju.

Ta dejavnost se aktivno odvija tudi v vseh temeljnih organizacijah in upamo, da bo končana do konca leta, saj nam jemlje veliko časa, mi pa bi radi v naslednjem letu in v prihodnjih letih v večji meri posvetili proizvodnji, financiranju razvoja in drugih dejavnosti. Obstojaše še odprta vprašanja med TOZD in DSSS, ki jih bo potrebno razrešiti, da bi na vseh področjih dosegli boljše rezultate. Intenzivirati bo potrebno delo na popolni vključitvi v delo delovne skupnosti tistih temeljnih organizacij, ki danes še niso - TOZD "TIKA", kjer smo že dosegli določene uspehe, TOZD "KVERTA" in "EMBALAŽNI SERVIS".

V letošnjem letu smo zamujali s sprejemom planskih dokumentov, zato moramo plane za leto 1982 sprejeti do konca tega leta.

V letošnjem letu bomo povečali izvoz, kar je tudi primarna naloga naše družbe. Plan smo ambiciozno zastavili in vse strokovne službe so zelo angažirane na tem, vendar doseženi rezultati v proizvodnji ne jamčijo, da bomo planirane rezultate res dosegli."

UREDNIŠTVO: "Kaj bi lahko, po teh vaših ugotovitvah, rekli o naši delovni organizaciji?"

Tov.ŠPOLAD: "Lahko rečem, da je KTL dokaj napredna delovna organizacija. Dosega dobre rezultate, na določenih področjih celo prednjači. Vendar nikjer ni vse narejeno in tako tudi pri nas ne! Nekatera področja so še premalo razvita: pravna dejavnost, področje izvoza, medsebojnih in dohodkovnih odnosov in vključevanje v reprodukcijsko celoto."

UREDNIŠTVO: "Do sedaj sva ugotavljala kako poteka naš delovni dan, zanima pa nas, predpostavljam, da tudi naše bralce, kako preživljate prosti čas?"

Tov.ŠPOLAD: "Rad prebiram literaturo s področja ekonomije, pa tudi športne prireditve si rad ogledam. Všeč mi je ves šport, še posebej pa košarka, atletika, nogomet. Aktivno se ukvarjam s trimsko dejavnostjo, redno hodim na izlete v naravo."

UREDNIŠTVO: "Ste se udeležili dneva KTL?"

Tov.ŠPOLAD: "Ne, doma me je zadržalo slabo vreme. Vendar menim, da so takšne oblike povezovanja in spoznavanja delavcev iz TOZD zelo primerne, zato moramo v naslednjem letu že v planskih dokumentih in programih dela DPO opredeliti te akcije. Ob tem priložnostih bi lahko nagradili delavce, ki s svojim delom in družbenopolitično aktivnostjo dosegajo nadpovprečne uspehe!"

UREDNIŠTVO: "Hvala za sodelovanje!"

Uredništvo

LEPO VEDENJE (nadaljevanje...)

Prvi pogoj za uspešno razpravljanje je informiranost o zadevi, za katero gre. Neverjetno, koliko gre šimo zoper to pravilo. Ljudje vsak dan zelo samozavestno razpravljajo o stvareh, o katerih nimajo pojma. Včasih nam celo na visoki ravni dajejo slab vzor te vrste.

Bistvo tega, kar želimo povedati, zna le malokdo obdržati v glavi v celoti in v pravem vrstnem redu. Zato si glavnemisli zabeležimo.

Podatki in številke napravijo zmerom dober vtis. Seveda morajo biti popolnoma točni, kajti če nam kdo izpodbije eno samo številko kot ne točno, je z njo padla prepričljivost vseh povedanih podatkov; neslavno smo pogoreli ravno tam, kjer bi lahko dosegli največ uspeha pri številkah in podatkih. Kajpak tega tudi ne sme biti preveč: recitiranje dolge vrste številok od vrne poslušalce.

Na poslušalca najbolj učinkujejo preprosti in jasni stavki. Brez "če bi, ko bi, okroglo in na voga le". Če vemo, kaj hočemo reči, bomo znali to tudi povedati v kratkih in jasnih stavkih.

Ne dajmo se ustrahovati s strokovnimi izrazi, ki jih kdo servira ne strokovnemu poslušalcu nalašč zato, da bi ga "povozil". Ne klonimo pred nerazumljivimi tujkami. Kratek medklic "pojasnite, kaj je to" lahko zapelje razpravo v nasprotno smer, kot je želel tak "strokovnjak": namesto poslušalstva ostane neumen on.

Ne navajajmo samo argumentov za nekaj, kar zagovarjamo, marveč obravnavajmo tudi argumente zoper. S tem, da jih navedemo sami in jih vnaprej ovzrême, vzamemo veter iz jader zagovornikom nasprotni strani.

Vmesni klici ne smejo biti prepogosti, popolnoma prepovedani pa kajpak tudi niso. Seveda ne stavki ali cele razprave, pač pa res klici: "Kaj to pomeni?" "Odkod ta podatek?" "Kaj s tem mislite?"

"Navedite dokaze!"

Kdor lastnih argumentov nima dovolj, se opira na citate in navaja misli drugih. Včasih so citati kajpak neizogibni. Ampak kadar jih kdo uporablja ne zaradi zadeve same, temveč kot oporo svoji trditvi, ker zanjo nima lastnih dokazov, mu to mirno lahko povemo in tako spodnesemo to nezanesljivo berglo.

Nekateri znajo, tudi v političnem življenju se to dogaja, razpredati na dolgo in široko trditve, ki so popolnoma skregane z resnico. Taka diskutanta je včasih treba zavrniti, včasih pa pustiti brez odgovora: saj ljudje niso neumni in dobro vedo, kdaj jih kdo vleče za nos.

KAVA

Kava ni samo navada in učitek, temveč je tudi obred, drugačen v različnih deželah, včasih različni celo od hiše do hiše. Zato o pitju kave je samo nekaj splošnih pravil.

Gosta vprašamo, kakšno kavo želi, zlasti, ker si nekateri ne smejo privoščiti premočne kave, presladke pa nimajo radi. Kako jo serviramo, ve vsak otrok. Nekateri jo po nemškem običaju ponudijo z majhno kavno žličko; seveda, le kadar jo servirajo v džezvi ali posodi, v kateri se je kuhala, a tudi takrat ni obvezno. Ob kavi ponudimo najbolj pogosto kozarec čiste hladne vode. V nekaterih krajih ponudijo h kavi v majlem kozarčku žganje, konjak, ponekod celo likerje.

Včasih so ljudje menili, da so dobili kavo na mizo zato, da bi se potlej poslovili in odšli. Vendar tega pravila ni v nobeni knjigi o lepem vedenju.

KAKO SO PRAVILNE NAŠE POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI

Po programu investicijskega vzdrževanja počitniških zmožljivosti so posamezne temeljne organizacije in delovna skupnost združile v sklad skupne porabe sredstva v višini 938.000 din. Program predvideva večja in manjša dela, tako v počitniškem domu v Fiesi, v koči na Veliki Planini ter v prikolicah, ki so bile kupljene iz združenih sredstev. Trenutni pregled nad opravljenimi deli pa je naslednji:

POČITNIŠKI DOM V FIESI

Izvajanje del je zaupano Komunalnemu podjetju Piran, ki zagotavlja, da bodo vsa dela opravljena do roka. Poleg nujnih del, ki bodo omogočila normalno poslovanje doma bo

PRIPRAVA PRIKOLIC...

izdelana nova ograja, popravljene bodo klopi in mize na vrtu ter opravljeno pleskanje sob. Točilnica bo preurejena tako, da jo bo možno zapirati, s tem pa bo dana možnost

... NAŠE POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI...

ŠE NEKAJ
STROKOVNIH
PRIJEMOV...

...IN PRIKOLICE ŽE
ČAKAJO PRIPRAVLJENE
NA NAŠE PRVE
DOPUSTNIKE...

da se bodo gosti v večernem času lahko dalj časa zdrževali v jedilnici. V skladu z občinskim odlokom pa smo dolžni dom priključiti na novozgrajeno javno kanalizacijo. Stroški za to niso bili predvideni, vendar računamo, da ne bodo tako visoki, da bi bilo potrebno združevati dodatna sredstva. Z večjimi težavami pa se srečujemo pri iskanju primerne kadra, ki bo delal v počitniškem domu. Za delo smo dogovorjeni že z upravnikom, kuharico in točajko, težave s kadri pa nastajajo za opravljanje del serviske, pomožne kuharice in sobarice.

KOČA NA VELIKI PLANINI

Koča že dalj časa ni bila deležna večjih popravil, tako da je v slabem stanju. Trenutno smo v dogovoru z obrtniki, ki bodo kočje usposobili za letovanje. Predvidevamo, da zaradi stroškov vsa dela ne bodo opravljena v letošnjem letu. Z deli

bomo nadaljevali naslednje leto v okviru razpoložljivih sredstev. Po opravljenih vzdrževalnih delih bo kočja opremljena tudi z novim inventarjem.

POČITNIŠKE PRIKOLICE

Prikolice, kupljene iz združenih sredstev, so tudi letos postavljene v campu Lanterna pri Poreču ter v campu Funtana pri Vrsarju. Da bi bile prikolice postavljene čim boljše, smo že v prvem tednu po uradni otvoritvi campov postavili prikolice. Kljub zgodnji postavitvi smo naleteli na že zasedene campe, kljub temu smo prepričani, da so prikolice dobro postavljene in da bodo letovalci zadovoljni. V začetku junija bomo prikolice opremili še z novim inventarjem, servisierji IMV pa bodo odpravili tudi napake na prikolicah.

D.Videmšek

BILTEN SOZD SE BO TISKAL V KRŠKEM

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA GLASIL SOZD SLOVENIJA PAPIR RAZMIŠLJAJO PRED GLASOVANJEM

Na zadnji seji uredniškega odbora informativnih glasil SOZD Slovenija papir, ki je bila 8. maja 1981 v prostorih Papirnice Vevče, so prisotni, pri pregledu sklepov aprilske seje, najprej razpravljali o prenosu tiska Biltena v tiskarno TOZD Papirna konfekcija tovarne Djuro Salaj v Krškem. Poročal je tov. Tršar, vodja splošno-kadrovskega sektorja v DSSS SOZD Slovenija papir, ki je vodil razgovore v Papirni konfekciji. V tisk so pripravljene prevzeti že junijsko številko Biltena. Roki tiska so znatno krajši, pa tudi cena je nekoliko nižja, edina slaba stran je oddaljenost tiskarne. Po obravnavanju dveh predlogov so prisotni sklenili, da se tiskanje Biltena poveri tiskarni Papirna konfekcija. Građivo za posamezne številke mora biti zbrano od 10. do 15. v mesecu in nato oddano v tiskarno, ki glasilo natiska v roku 7 do 10 dni po oddaji građiva.

Revija Papir pa še nadalje tiska Tiskarna Tone Tomšič.

Istočasno smo se dogovorili za skupno akcijo prispevkov o letovanju v letošnjem poletju. Predlagano je bilo, da se ta tema ponovno obravnava jeseni, da bi obravnavali kapacitete in možnosti zamenjave let-teh med posameznimi članicami naše SOZD.

Uredniški odbor je obravnaval kadrovsko problematiko na področju informativnih glasil ter priporočal, da se zaradi pomembnosti obveščanja takoj razpišejo dela in naloge novinarja, ki so sedaj nezasedene.

Uredniški odbor bo na naslednji seji 5. junija v Međvodah obravnaval tudi ponudbo za sodelovanje Založništva Tržaškega tiska.

D.P.

— Pravite, da ste se naveličali življenja v civilizaciji in da bi radi odšli v džunglo? Svetujem vam, da se vsak dan za kakšno urico popeljete po ljubljanskih ulicah...

**REFERENDUM ZA SPREJEM PRAVILNIKA
O RAZPOREJANJU ČISTEGA DOHODKA
IN DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE
DOHODKE IN SKUPNO PORABO TOZD
KARTONAŽNA LJUBLJANA...**

**... IN IZVEDBA VOLITEV DELEGATOV
DELAVSKEGA SVETA IN KOMISIJE
SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE
SOZD SLOVENIJA PAPIR**

**TAJNOST ZAJAMČENA...
...VOLIŠČE Z GLASOVALNIMI
BOKSI...**

**V SOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA
SO NEKATERA VOLIŠČA VEDNO
SKRBNO UREJENA...**

**JUNIJSKI
MINI
KRONOLOŠKI
KVIZ
SPOMINSKIH
DNEVOV**

1. Napredno delavstvo se je _____
junija 1924 v Trbovljah spopadlo
s fašistično organizacijo Orjuna.
6. Izumitelj ladijskega vijaka
Jožef _____ je bil
rojen 29. junija _____.

2. Med peto sovražno ofenzivo
5. junija 1943 je prišlo do
odločilne bitke ob _____
3. Slovenski pesnik Anton Aškerc,
mojster balade je umrl
10. junija _____ leta.
(rojen 9.1.1856 v Globokem
pri Rimskih toplicah).
4. Do znamenite bitke na _____
_____ je prišlo med Srbi in
Turki 15. junija _____.
5. Zakon o samoupravljanju je bil
sprejet _____ junija _____

(Temeljni zakon o gospodarjenju
z državnimi gospodarskimi pod-
jetji in z višjimi gospodarski-
mi združenji po delovnih kolek-
tivih).

D.P.

POSPEŠENO ZBIRANJE...?

POOBLAŠČENI PREDSTAVNIKI TOVARNE
CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ”,
SLADKOGORSKE TOVARNE PAPIRJA, PAPIRNIC
KOLIČEVO IN KARTONAŽNE TOVARNE LJUBLJANA
TOZD LEPENKA TRŽIČ KOT PORABNIKI
ODPADNEGA PAPIRJA, TER DINOSA, PAPIR SERVISA
IN MARIBORSKE SUROVINE, KOT ZBIRALCEV TEGA
PAPIRJA SO 25. MARCA 1981 V PROSTORIH
SOZD SLOVENIJA PAPIR V LJUBLJANI POD-
PISALI SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU
DELA IN SREDSTEV TER POSLOVNO TEHNIČNEM
SODELOVANJU NA PODROČJU ZBIRANJA, ODKUPA,
PRIPRAVE IN DOBAVE PAPIRNIH ODPADKOV.

**NEKATERI PIONIRJI, KI SODELUJEJO
V AKCIJAH ZBIRANJA STAREGA PA-
PIRJA, SO SI POMAGALI PRI PRE-
VOZIH Z ROČNIMI VOZIČKI ALI
CELO AVTOMOBILI...**

● NAŠA OZADJA OGROŽA PAPIRNA STISKA: NI TOALETNEGA PAPIRJA

PALOMA FRFOTA ČEZ MEJO

● OZRISE V GNEVU,
POTROŠNIK

Niša industrija žal še ne zmore slediti naši vedno večjim higienskim potrebam, saj »jugopotršnja« zlahka »požre« 30.000 ton s Sladkega vrha in še 7.000 ton iz banjaluške tovarne INEL, da o drugih manjših proizvajalcev, ki delajo samo zavojčke z lističi, sploh ne omenimo

NAŠ MALI PROIZVAJALEC PAKO,
BRISTOL IZPOPOLNIL BO Z VATO!

ZA NAŠO SNAŽNO KAKO,
SKRBEL BO BRISTOL - PAKO!

DA POSTAL STRANIŠČINI ČEM POKET,
KRIJU JE LISTOVU PRAZEN S'KRET!

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA, n.sol.o.
Delovna skupnost skupnih služb

O S N U T E K
25. 2. 1981

JAVNA RAZPRAVA
od 1.3. - 15.3.

P R A V I L N I K

O POVRAČILIH IN NADOMESTILIH OSEBNIH IZDATKOV
DELAVCEV DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB KTL,
KI JIH IMAJO V ZVEZI Z DELOM

18. člen

Če ostane delavec zaradi kršitve službene naloge oz. zadeve na službenem potovanju v istem kraju več kot 60 dni, mu za čas nad 60 dni pripada nadomestilo za ločeno življenje po določbah tega pravilnika.

19. člen

OPOMARJAMO, DA MORA KRŠILEC
OSTATI V ISTEM KRAJU!

Med pravilnimi reševalci bo izžrebanih 5 nagrajencev:

1. nagrada	- 250 din
2. nagrada	- 200 din
3. nagrada	- 150 din
4. nagrada	- 100 din
5. nagrada	- 100 din

Rešitve oddajte osebno ali pa pošljite v zaprti kuverti z oznako "nagrada križanka" na naslov:

Oddelek za samoupravljanje in informiranje, Ljubljana, Čufarjeva 16, najkasneje do 20. julija 1981. Isti rok velja za rešitve "MINI KVIZ".

Nagrade so podeljene: V prostorih informativne službe je bilo dne 15. 6. 1981 žrebanje pravilnih rešitev nagradne križanke.

IZREKI

Pri gledanju televizijskega sporeda se lahko marsičesa naučimo, predvsem, da bi bilo bolje iti prej spat. Oče vpraša sina, kako mu gre v šoli. "Izvrstno", odgovori fant, "pri nogometu sem napadalec, pri učenju pa branilec."

Delavec svojemu tovarišu: "Zgodnje vstajanje me ne moti, ampak to dolgo čakanje na konec delovnega časa mi gre pa na živce." Pozimi hočejo imeti ljudje v hiši tako toplo kakor poleti, ko v njej radi vročine niso mogli izdržati.

V. BIZJAK

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE KRIŽA
ŽANKE IZ GLASILA ŠT. 4-5

Za MINI KVIZ so prispele pravilne rešitve, žreb pa je odločil takole:

vodoravno: OSVOBODILNA FRONTA, MAL, OSEL, ALOJZ, RM, SLOVENSKEGA NARODA, KOGA, OKARINE, EBONIT, AGAVA, OB, TONA, DVE, OGULIN, AIN SAFIR, MAO, BESEDA, SIPA, NAKLO, SAND, LOTERIJA, CEZIJ, OČKA, AO, ELA, IVAN, ANORAK, NEON, L, TON, JELEN, ARA, LI, OBI, NGO, ACETON, INLET, POT, I, VA, NASA, ETA, EL, CLINCH, TITO, REN, ALTONA, AMINI, JEZA, AV, JOSIP, DNESTER, SNEŽAK, GLAD, SAAR, ANA, VO, UHO, AA, PANDA, E, OPAT, BAT, EOL, ZF, TRSAT, ORNAMENT, EMA, IHAN, KLOT, ASA, KRAŠ, L, OAZA, SM, KROGI, KARŽELJ, RITA, RA, EZ, ABOTA, ŠOK, KES, MP, DP, REAKTIVNOST, PORTER, LEV, IDEAL, AROMA, LAS, ALKA, KAVČUK, ZMAGA, AA, FI, RATO, NR, OG, DAN, KR, METKA, ARHIV, VA, MLADOSTI, RT, ANKA, IN.

1. nagrada	150 din
ZAPUŠEK MARINKA -DSSS	
2. nagrada	100 din
PETERNEL DANICA-FRS	
3. nagrada	50 din

NI BILA PODELJENA

PROSIMO REŠEVALCE, DA
ODDAJO REŠITVE ZA MINI
KVIZ V POSEBNI KUVERTI
IN NE SKUPAJ S KRIŽANKO

Od vseh poslanih rešitev je bilo

izžrebanih pet pravilnih rešitev:

1. nagrada	250 din
PETRIČ MARIJA-DE-30	
2. nagrada	200 din
TOPČAGIČ ANGELCA-DE-30	
3. nagrada	150 din
KRSTIN DIANA-DSSS	

4. nagrada	100 din
URŠIČ TOMO-VALKARTON	
5. nagrada	100 din
BAŠKOVEC ADELA-DSSS	

